

O.K. BANK SPÓŁDZIELCZY

Grupa BPS

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU z DZIAŁALNOŚCI
ORZESKO-KNUROWSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
z siedzibą w Knurowie**

za okres od 01.01.2017 roku do 31.12.2017 roku

I. OGÓLNE INFORMACJE O BANKU

1. Dane ogólne o Banku

Nazwa	Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie
Forma prawna	Spółdzielnia
Fundusz założycielski	27 290 tys. zł, tj. 6 544 tys. Euro
KRS	0000073075
REGON	000496828
NIP	969-09-08-264
Kraj siedziby	Polska
Siedziba	Knurów
Adres	44-194 Knurów, ul. Kosmonautów 9a
Strona internetowa	www.okbank.pl
Data powstania	1904 r.
Teren działania	Cały kraj

Posiadane jednostki organizacyjne Banku :

Oddział w Knurowie	Ekspozytura w Gierałtowicach
Oddział w Czerwionce-Leszczynach	Ekspozytura w Łaziskach Górnych
Oddział w Gliwicach	Ekspozytura w Rudzie Śląskiej
Oddział w Ornontowicach	Ekspozytura w Rudzińcu
Oddział w Orzeszu	Ekspozytura w Szczygłowicach
Oddział w Toszku	Ekspozytura w Chorzowie
Oddział w Zabrze	Ekspozytura w Czerwionce
Oddział w Leszczynach	Ekspozytura w Knurowie
Centrala Banku	Ekspozytura w Wielowsi

2. Władze Banku

Na dzień 31 grudnia 2017 r. władze statutowe Banku pracowały w zmienionym składzie w porównaniu do 31 grudnia 2016 r.

ZARZĄD

W okresie od 01.01.2017 roku do 31.12.2017 roku działalnością Banku kierował Zarząd w składzie :

Dariusz Wójcik	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych p.o. Prezesa Zarządu
Kornelia Waloszek	Wiceprezes Zarządu ds. ekonomicznych
Daniela Musioł	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych
Tomasz Kapłanek	Wiceprezes Zarządu ds. IT p.o. Wiceprezes ds. handlowych

Zarząd wykonując swoje obowiązki odbył 82 posiedzenia, na których podejmował decyzje kredytowe, zapoznawał się i analizował otrzymane informacje zgodnie z systemem informacji zarządczej. Podjętych zostało 826 uchwał i 55 zarządzeń.

W 2017 roku Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie nie został poddany kontroli audytu wewnętrznego przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Bank był zobowiązany do sporządzenia BION wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. Zarząd opracował i przedłożył KNF Program postępowania naprawczego na lata 2017-2020, którego celem jest zapewnienie poprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz bezpieczeństwa funkcjonowania Banku. Program postępowania naprawczego uzyskał pozytywną opinię Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS oraz akceptację KNF.

RADA NADZORCZA

W skład Rady Nadzorczej w okresie 1 stycznia 2017 – 7 czerwca 2017 r. wchodził:

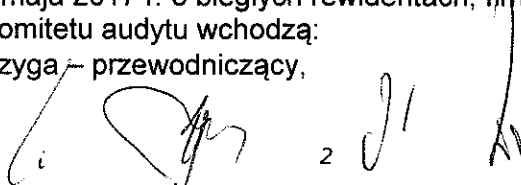
Bogusław Mierzwa	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Bunda	V-ce Przewodniczący Rady Nadzorczej
Antoni Ochojski	V-ce Przewodniczący Rady Nadzorczej
Maria Pałczyńska	Członek Rady Nadzorczej
Józefa Bekus	Członek Rady Nadzorczej
Edward Bohdan	Członek Rady Nadzorczej
Henryk Rożek	Członek Rady Nadzorczej
Robert Ratajczak	Członek Rady Nadzorczej
Kazimierz Podsiadło	Członek Rady Nadzorczej
Eugeniusz Jurczyga	Członek Rady Nadzorczej
Zdzisław Czapko	Członek Rady Nadzorczej

Zebranie Przedstawicieli w dniu 8 czerwca 2017 r. wybrało nowy skład Rady Nadzorczej na 4 - letni okres kadencyjny:

Bogusław Mierzwa	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Józefa Bekus	V-ce Przewodniczący Rady Nadzorczej
Antoni Ochojski	V-ce Przewodniczący Rady Nadzorczej
Edward Bohdan	Członek Rady Nadzorczej
Henryk Rożek	Członek Rady Nadzorczej
Robert Ratajczak	Członek Rady Nadzorczej
Eugeniusz Jurczyga	Członek Rady Nadzorczej
Zdzisław Czapko	Członek Rady Nadzorczej

Został powołany Komitet audytu – który realizuje zadania wynikające z art.129 ust.1, ust.3, ust.5 i ust.6 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. W skład Komitetu audytu wchodzi:

- Eugeniusz Jurczyga – przewodniczący,

- Edward Bohdan – wiceprzewodniczący,
- Józefa Bekus – sekretarz.

ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI

- Zebranie Przedstawicieli Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie odbyło się w dniu 8 czerwca 2017 roku.
- Nadzwyczajne Zebranie Przedstawicieli Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie odbyło się w dniu 6 grudnia 2017 roku.

3. Dane o zatrudnieniu i strukturze organizacyjnej

Sytuacja w zakresie zatrudnienia na 31.12.2017 roku przedstawia się następująco:

- większość pracowników Banku to kobiety, które stanowią aż 87% całej kadry pracowniczej,
- struktura wg wieku pracownika:
26-40 lat - 58 osób,
41-50 lat - 69 osób,
powyżej 50 lat - 46 osób,
- 61 % to pracownicy z wyższym wykształceniem,
- w strukturze wg stażu pracy pracownika 74% pracowników jest ze stażem powyżej 15 lat pracy.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017 r.
Liczba osób zatrudnionych ogółem	173
Liczba osób ze stażem pracy do 5 lat	7
Liczba osób ze stażem pracy 5-15 lata	38
Liczba osób ze stażem pracy powyżej 15 lat	128
Udział osób z wyższym wykształceniem (%)	104 osoby, tj. 61%
Udział osób ze średnim wykształceniem (%)	63 osoby tj. 37%

W planie szkoleń na 2017 ujęto szkolenia dla stanowisk, uwzględnionych w prognozach na zawody deficytowe, z szansą uzyskania 80% dofinansowania z Powiatowego Urzędu Pracy ze środków KFS, kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

Na podstawie złożonego wniosku do PUP Gliwice, ze szczegółowym uzasadnieniem dla każdego wytypowanego pracownika udziału w poszczególnych szkoleniach, Bank uzyskał dofinansowanie w wysokości 80 % szkoleń dla doradców klienta i kasjera bankowego.

Wsparcie z KFS dało Bankowi szansę realizacji potrzeb szkoleniowych, niezbędnych dla rozszerzenia kompetencji sprzedażowych

W trakcie roku odbyły się ponadto szkolenia na podstawie:

1. bieżąco wynikłych potrzeb, tj. ze względu na zmiany w przepisach prawa, przepisach nadzorczych, regulacjach wewnętrznych,
2. bezpłatne Seminaria w ramach projektu CEDUR,
3. szkolenia z zakresu wprowadzanych zmian w prawie bankowym i w rekomendacjach KNF,
4. w ramach administrowania systemami informatycznymi i podniesienia poziomu bezpieczeństwa Banku w obszarach technologii informacyjnej i środowiska

- teleinformatycznego, przeprowadzono szkolenia, warsztaty z tego zakresu,
5. skorzystano z bezpłatnych ofert, zaproszeń Banku Zrzeszającego, firm informatycznych itp.,
 6. zgłoszeń Dyrektorów jednostek i kierujących komórkami organizacyjnymi Centrali o skierowanie pracowników na szkolenia w celu aktualizacji wiedzy, zmiany i rozszerzenia zakresu pracy stanowiska.

W skali roku zostały zrealizowane szkolenia:

- w 69 tematach, w których uczestniczyło 345 pracowników,
- z kosztami w wysokości 75.947,22 zł, w tym dofinansowanie z KFS w kwocie 18.400,00 zł.

Struktura organizacyjna Banku została dostosowana do skali prowadzonej przez Bank działalności oraz wymogów obowiązujących przepisów prawa i rekomendacji KNF.

4. Zasady Ładu Korporacyjnego

W Banku zostały przyjęte przez Zarząd i Radę Nadzorczą Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU (produkty, rynek, umowy)

1. Informacje o podstawowych produktach i/lub usługach wraz z ich określeniem wartościowymi, ilościowym oraz udziałem poszczególnych produktów i usług albo ich grup, a także zmianach w tym zakresie w danym roku obrotowym

1.1. Charakterystyka podstawowych obszarów działalności Banku

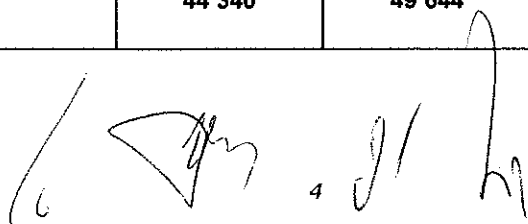
W roku 2017 Bank realizował zadania określone w „Strategii zarządzania bankiem Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie na lata 2017-2020”, w Planie ekonomiczno-finansowym Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie na rok 2017 oraz w Programie Postępowania Naprawczego na lata 2017-2020.

Bank dążył do realizacji podstawowych celów strategicznych, tj. do doskonalenia jakości obsługi klientów, wzrostu bezpieczeństwa funkcjonowania Banku oraz umacniania bazy kapitałowej.

Działalność depozytowa

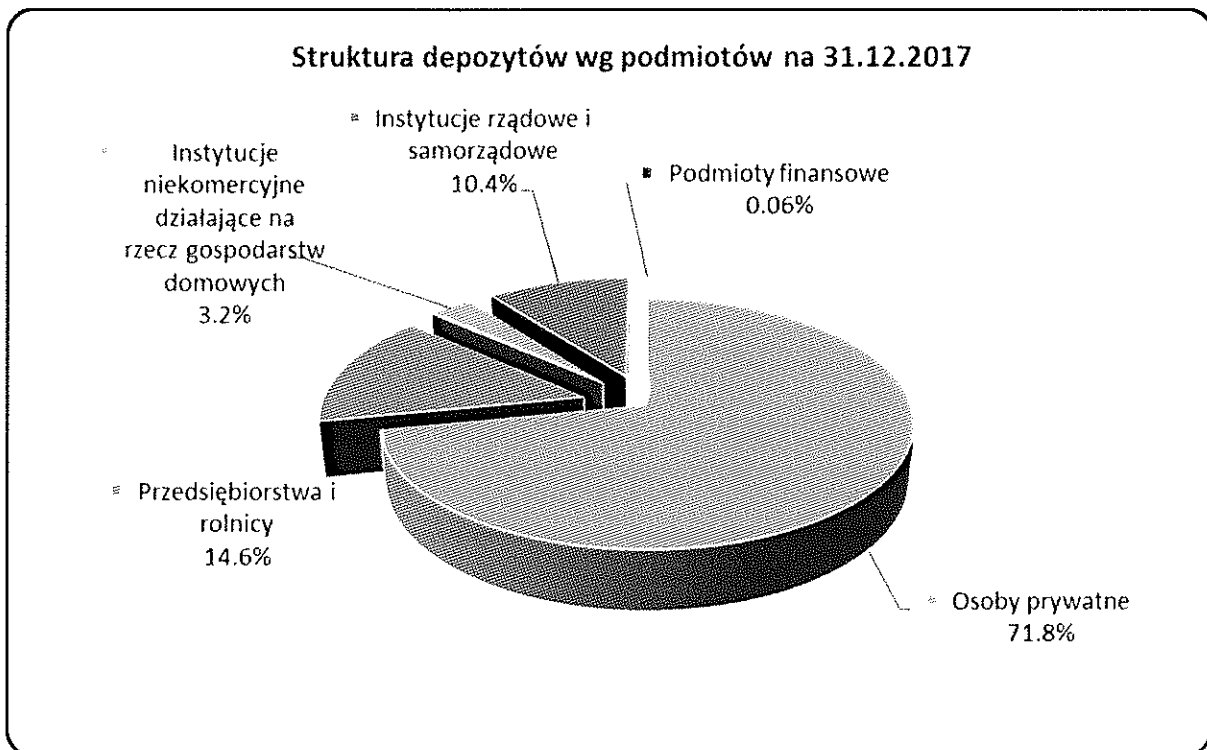
Baza depozytowa ogółem stanowiła ponad 90 % pasywów. Depozyty ogółem wraz z odsetkami podmiotów finansowych, niefinansowych i budżetowych wynosiły na koniec 2017 roku 575 365 tys. zł i nastąpił wzrost w stosunku do końca 2016 roku o 47 771 tys. zł, tj. o 9.05%.

Depozyty w tys. zł	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	Dynamika 2017/2016
Podmioty finansowe	413	429	361	84.1%
Osoby prywatne	360 288	377 633	411 699	109.0%
Podmioty gospodarcze oraz rolnicy	63 756	80 474	83 690	104.0%
Instytucje niekomercyjne dział. na rzecz gosp. domowych	16 448	17 610	18 236	103.6%
Instytucje rządowe i samorządowe	44 340	49 644	59 382	119.6%

Depozyty razem, w tym:	485 245	525 789	573 368	109.0%
bieżące	195 990	215 203	267 325	124.2%
terminowe (w tym zablokowane)	286 369	308 373	304 276	98.7%
zob. z tyt. zabezpieczeń	2 886	2 213	1 767	79.8%
Odsetki	1 650	1 621	1 976	121.9%
Pozostałe zobowiązania	2	184	21	11.4%
Depozyty ogółem	486 897	527 594	575 365	109.1%

W strukturze bazy depozytowej na koniec 2017 roku najważniejszą pozycję stanowią osoby prywatne, bo 71.8% depozytów ogółem, następnie przedsiębiorstwa i rolnicy – 14.6%, instytucje rządowe i samorządowe – 10.4% oraz pozostałe jednostki – ponad 3%. Struktura depozytów na dzień 31.12.2017 r. została przedstawiona na poniższym wykresie.

W strukturze depozytów wg terminów produktów (sprawozdawczość FINREP) 45.5% stanowią depozyty bieżące, 53.8% - depozyty terminowe, zaś pozostałe – 0.8% depozytów ogółem. W strukturze depozytów terminowych najważniejsze miejsce zajmują depozyty z terminem > 6 miesięcy <= 1 rok, bo 24.8% depozytów ogółem oraz z terminem > 3 miesięcy <= 6 miesięcy – 19.4%.

Działalność kredytowa

Portfel kredytowy netto (kredyty ogółem wraz z odsetkami pomniejszone o rezerwy oraz ESP) ukształtował się na poziomie 335 094 tys. zł i nastąpił spadek w stosunku

do poprzedniego roku o kwotę 180 tys., tj. 0.05%. Dynamika akcji kredytowej była niższa aniżeli dynamika depozytów.

Kredyty brutto ukształtowały się na poziomie 360 552 tys. zł i wzrosły do roku poprzedniego o 11 324 tys. zł, tj. 3.2%.

Wskaźnik jakości kredytów brutto ukształtował się na poziomie 15.06% i był wyższy w odniesieniu do końca roku 2016 o 1.04 pp.

Kredyty w tys. zł.	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	Dynamika 2017 / 2016	
Kredyty ogółem (kapitał)	347 354	341 877	352 541	10 664	103.1%
Odsetki	11 090	10 623	10 832	209	102.0%
ESP	3 449	3 272	2 820	-452	86.2%
Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące	6 156	13 954	25 458	11 894	182.4%
Kredyty brutto	354 995	349 228	360 552	11 324	103.2%
Kredyty netto	348 839	335 274	335 094	-180	100.0%

W strukturze kredytów wg podmiotów na dzień 31.12.2017 r. najważniejszą pozycję stanowią przedsiębiorstwa, spółki prywatne i spółdzielnie, bo 45.5% oraz przedsiębiorcy indywidualni – 29.3%. Następnie osoby prywatne – 11.9%, rolnicy – 4.7%, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych – 4.5%, instytucje rządowe i samorządowe – 2.9% oraz podmioty finansowe – 1.1%.

Struktura portfela kredytowego wg podmiotów na dzień 31.12.2017 r. została przedstawiona na poniższym wykresie.

Kredyty wg podmiotów (kapitał) w tys. zł.	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	Dynamika 2017 / 2016	
Razem	347 354	341 877	352 541	10 664	103.1%
Sektor finansowy	3 855	4 411	3 950	- 461	89.5%
Sektor niefinansowy	330 854	324 924	338 302	13 378	104.1%
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	146 451	150 972	160 521	9 549	106.3%
Przedsiębiorcy indywidualni	116 277	106 139	103 470	-2 669	97.5%
Osoby prywatne	41 935	41 843	41 953	110	100.3%
Rolnicy indywidualni	17 501	16 776	16 644	-132	99.2%
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. domowych	8 690	9 194	15 714	6 520	170.9%
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	12 645	12 542	10 289	-2 253	82.0%

6

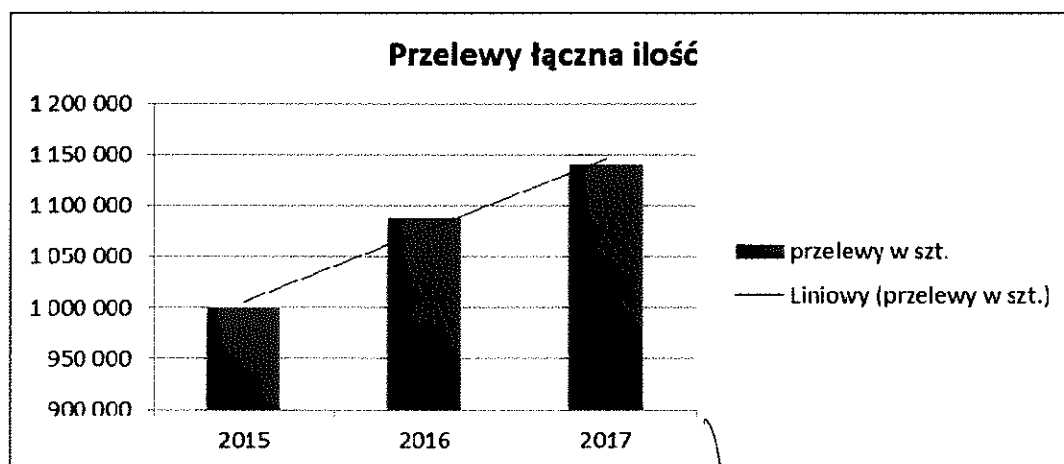
Pozostała działalność

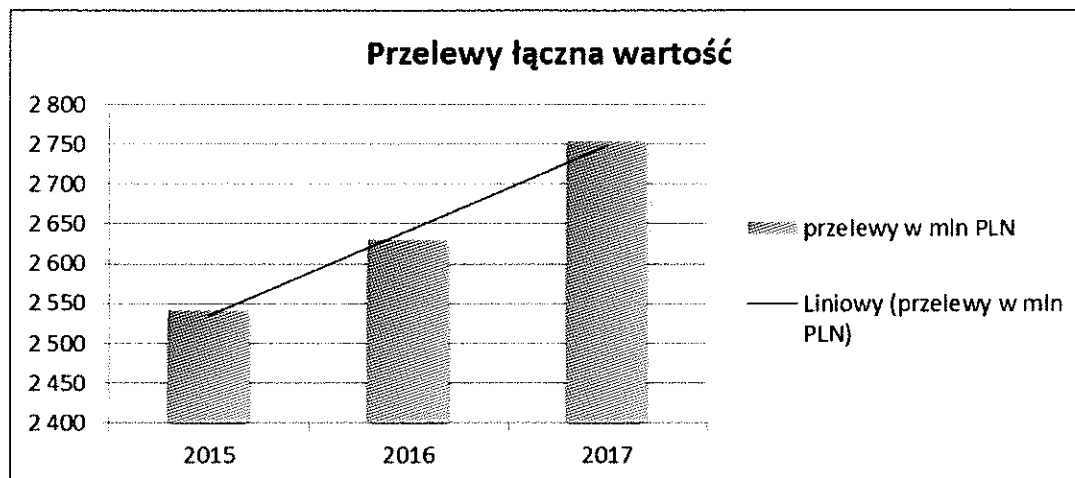
Ważną działalnością Banku jest działalność rozliczeniowa, obsługa gotówkowa klientów oraz rozliczenia dewizowe. Działalność rozliczeniowa w znacznej mierze realizowana jest za pośrednictwem systemu bankowości elektronicznej. W 2017 roku z bankowości elektronicznej korzystało 46% klientów Banku, którzy zrealizowali 771 797 sztuk przelewów, co stanowi 68% wszystkich przelewów zrealizowanych w Banku. Ilość i wartość przelewów przedstawia poniższa tabela.

Przelewy złożone za pośrednictwem*	01.01.2015-31.12.2015		01.01.2016-31.12.2016		01.01.2017-31.12.2017		Relacja do ogółu przelewów w 2017r.	
	Ilość-szt.	Wartość w mln zł	Ilość-szt.	Wartość w mln zł	Ilość-szt.	Wartość w mln zł	Struktura-ilość	Struktura-wartość
BI zewnętrzne	476 303	1 230	540 116	1 232	606 974	1 262	53%	46%
BI wewnętrzne	105 679	727	115 563	782	129 993	883	11%	32%
BI ZUS/US	34 377	158	35 107	159	34 830	151	3%	5%
Łącznie bankowość internetowa	616 359	2 115	690 786	2 173	771 797	2 296	68%	83%
w placówkach Banku-zewnętrzne	85 270	140	82 064	136	73 974	136	6%	5%
w placówkach Banku-wewnętrzne	47 705	150	44 181	174	39 442	187	3%	7%
w placówkach Banku-ZUS/US	18 523	20	16 260	21	14 637	28	1%	1%
w kasie do innego banku	188 124	62	193 138	61	170 542	36	15%	1%
Łącznie placówka Banku	339 622	372	335 643	392	298 595	387	26%	14%
Zlecenia stałe - zewnętrzne	32 405	31	48 713	42	56 872	45	5%	2%
Zlecenia stałe - wewnętrzne	10 318	17	11 519	18	12 349	19	1%	1%
Zlecenia stałe- ZUS/US	789	8	706	6	732	8	0%	0%
Łącznie zlecenia stałe	43 512	56	60 938	66	69 953	71	6%	3%
Przelewy zewnętrzne	835 791	1 647	916 104	1 657	958 561	1 666	84%	60%
Przelewy wewnętrzne	163 702	894	171 263	974	181 784	1 089	16%	40%
Łącznie przelewy	999 493	2 541	1 087 367	2 630	1 140 345	2 755	100%	100%

*dane z csm

W roku 2017 w systemie bankowości elektronicznej złożono o 81 011 sztuk przelewów więcej niż w 2016 roku. Natomiast w placówkach Banku złożono o 37 048 sztuk przelewów mniej niż w 2016 roku. Widoczny jest trend wzrostowy w łącznej ilości składanych przelewów w naszym Banku.

Działalność dewizowa jest traktowana jako uzupełnienie oferty złotowej, pożądana z przyczyn marketingowych, lecz nie stanowi bezpośredniego źródła wzrostu dochodów Banku. Nastąpił wzrost rachunków walutowych rozliczeniowo-oszczędnościowych, w porównaniu do roku 2016 o 19 rachunków – w głównej mierze to rachunki prowadzone w walucie Euro.

Wynik na działalności dewizowej wyniósł 136 tys. zł i jest niższy o 20 tys. zł. w porównaniu do roku 2016.

1.2 Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank

O.K. Bank Spółdzielczy w 2017 roku w swojej podstawowej ofercie posiadał rachunki oszczędnościowo – rozliczeniowe, oszczędnościowe dla osób fizycznych, rachunki bieżące dla podmiotów gospodarczych i jednostek samorządu terytorialnego, lokaty terminowe i kredyty. Rachunki prowadzone są w PLN oraz w walutach obcych tj. EUR i USD.

Bank oferował lokaty tradycyjne (otwierane w placówkach Banku) i internetowe zarówno dla Klientów Indywidualnych jak i Instytucjonalnych.

Wyniki bieżącego monitoringu w analizach sprzedażowych produktów i usług, obowiązujące trendy popytu jak również stała analiza zachowań na rynku konkurencji stały się podstawą do modyfikacji oferty produktów i usług oferowanych przez Bank.

W zainicjowanym i konsekwentnie realizowanym począwszy od 2016 roku procesie wygaszania bankowości internetowej CUI w segmencie Klienta Indywidualnego jak również Klienta Instytucjonalnego w 2017 roku wprowadzono dodatkowe działania. W celu utrzymania dotychczasowego wolumenu Klienta Instytucjonalnego (rachunki w pakietach optymalnych i specjalnych) funkcjonującego w systemie bankowości CUI i realizowanym projektem przetransportowania ich na nowy model rachunków z nowoczesną bankowością internetową OK@net – oprócz aktywnej kampanii informacyjnej skierowanej do Klienta dodatkowo wprowadzono konkurs sprzedażowy dla Pracowników „FIRMOWY LIDER”.

Dalszą aktywizacją sprzedaży objęte były również rachunki bankowe dla Klienta Indywidualnego wprowadzone do sprzedaży od 1 września 2014r. tj. ROR OK MODERN, OK RETRO, OK PRESTIŻ, Oszczędnościowe Konto OK².

Stąły przyrost otwieranych nowych rachunków z w/w oferty jak również ilość przekształcanych staje się podstawą produktową do oferowania Klientom produktów i usług następnym mających na celu ciągły wzrost posiadanych produktów i usług O.K. Banku Spółdzielczego przez jednego Klienta.

W budowaniu segmentu młodego Klienta aktywizowano sprzedaż rachunków dla Młodych: Akademickie konto ŻAK, Moje konto w tym wprowadzono również roczny konkurs sprzedażowy dla Pracowników „Bankowanie dla Młodych”.

Bank uczestniczył również w ogólnopolskiej promocji sprzedaży produktów MasterCard – konkurs sprzedażowy zorganizowany przez Bank Polskiej Spółdzielczości S.A – Duma

Regionów gdzie pracownicy O.K. Banku Spółdzielczego w każdej edycji konkursu zajmują czołowe miejsca na podium.

Wypromowano poprzez kampanię informacyjną skierowaną do Klienta lokaty terminowe z terminem 18, 24, 36 miesięcy dodatkowo udostępniono ich sprzedaż w kanale bankowości internetowej.

Wykorzystując potencjał sezonowości produktu bankowego jak również możliwość pozyskania nowego segmentu Klienta uruchomiono kampanię reklamową w kolejnej już czwartej stacji radiowej „RADIO EXPRESS”.

Trzytygodniowe kampanie reklamowe promujące ofertę kredytów emitowane były wcześniej na antenie radia: PIEKARY, SILESIA, KATOWICE.

Każda nowa stacja radiowa daje potencjalne możliwości pozyskania nowego Klienta i zaprezentowania Banku na nowych lokalnych rynkach.

Bank uczestniczył również w kampanii reklamowej Banku Zrzeszającego i banków spółdzielczych pod wspólną nazwą „WYGODNY KREDYT 2017r” Na potrzeby spójności kampanii wizerunkowej Banku Zrzeszającego i banków spółdzielczych w Banku wypromowano i zaktywizowano sprzedaż następujących produktów kredytowych kredyt „Gotówka Hit OK” i „Gotówka Hit OK KOMFORT” , kredyty konsumenckie w rachunku kredytowym. Działania zostały powtórzone w świątecznej grudniowej kampanii reklamowej.

W celu wzmocnienia wizerunku Banku na rynku jako aktywnego uczestnika w ogólnopolskich kampaniach społecznych w 2017r Bank promował kampanię społeczną pod hasłem „Warto bezgotówkowo” „Dni płatności bezgotówkowych” z inicjatywy również Krajowego Związku Banków Spółdzielczych objętej honorowym patronatem Ministerstwa Rozwoju oraz Ministerstwa Finansów. Uczestniczył w globalnej kampanii informacyjnej pod nazwą „Uważaj na kryptowaluty” pod Patronatem Komisji Nadzoru Finansowego oraz Narodowego Banku Polskiego.

W celu permanentnego budowania i utrzymania pozytywnego wizerunku w otoczeniu lokalnym Banku, w tym promowania marki Banku i podtrzymywania pozytywnych relacji z Klientem w 2017 Bank uczestniczył między innymi w światowej klasy wydarzeniu sportowym 74.Tour de Pologne odcinek na 4 etapie – premia specjalna – miasto Knurów, jak również w XXV Międzynarodowym Jubileuszowym Biegu Ulicznym Bieg o puchar o Puchar Prezydenta Miasta Knuruwa z honorowym Patronatem Wojewody Śląskiego gdzie w aktywny sposób promował produkty i usługi Banku podkreślając jednocześnie swoją aktywną obecność na rynku usług finansowych.

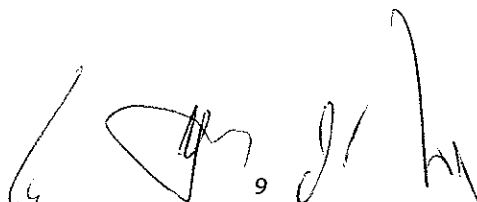
2. Informacje o zmianach na rynku, z uwzględnieniem podziału na podmioty

2.1. Klienci - rok 2017

Bank świadczy usługi dla takich grup klientów, jak: małe i średnie przedsiębiorstwa, osoby fizyczne, rolnicy, jednostki samorządowe. Prowadzi działalność zgodnie z możliwościami wewnętrznymi i wymogami rynku w zakresie oferowania produktów bankowych, które może świadczyć samodzielnie, a także w ramach współpracy z Bankiem Zrzeszającym. Bank obsługuje swoich Klientów w 18 placówkach Banku. Zróżnicowanie rynku, na którym działają poszczególne placówki Banku zmusza do dywersyfikacji oferowanych produktów bankowych oraz kanałów dystrybucji.

W strukturze pasywów dominującą rolę odgrywały depozyty osób prywatnych.

Wśród depozytów osób prywatnych dominowały lokaty oszczędnościowe 5 i 6-miesięczne ze stałym oprocentowaniem.

2.2. Sprzedaż poszczególnych produktów i usług w 2017 roku

KREDYTY

Kredyty wg produktów w tys. zł	31.12.2015	Struktura	31.12.2016	Struktura	31.12.2017	Struktura	Dynamika 2017/2016
Kredyty operacyjne	103 274	29%	95 974	27.5%	83 938	23.3%	-12 036
Kredyty w rachunku karty kredytowej	97	0%	277	0.1%	288	0.1%	11
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratałne, samochodowe	75	0%	51	0.0%	15	0.0%	-36
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratałne, pozostałe	21 559	6%	21 149	6.1%	19 235	5.3%	-1 914
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	1 079	0%	953	0.3%	677	0.2%	-276
Kredyty inwestycyjne	129 456	36%	136 376	39.1%	146 234	40.6%	9 858
Kredyty na nieruchomości:	84 897	24%	78 930	22.6%	88 980	24.7%	10 050
- mieszkaniowe	41 203	12%	35 552	10.2%	38 905	10.8%	3 353
- komercyjne	2 899	1%	4 037	1.2%	3 525	0.9%	-785
- pozostałe	40 795	11%	39 341	11.3%	46 823	13.0%	7 482
Inne należności	14 558	4%	15 518	4.4%	21 185	5.9%	5 667
Kredyty brutto	354 095	100%	349 228	100.0%	360 552	100.0%	11 324

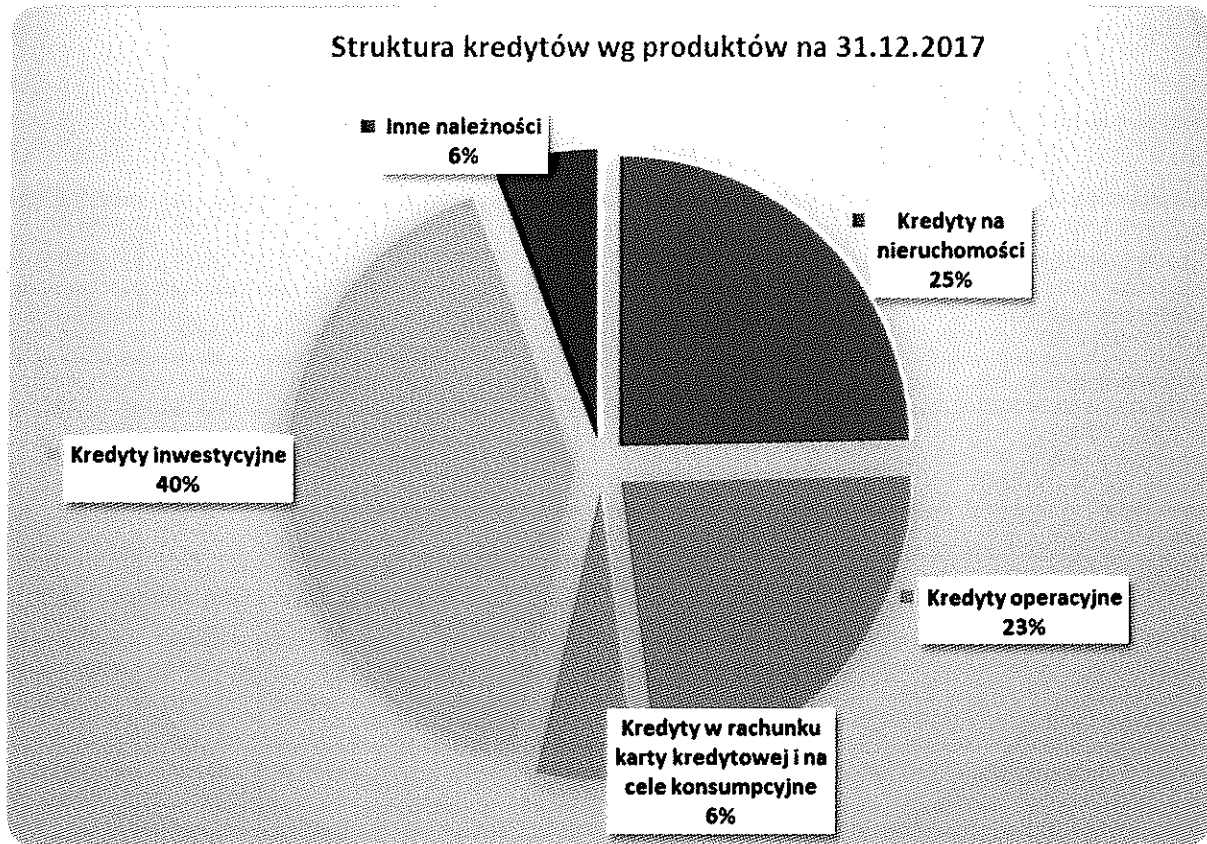
Źródło: Sprawozdanie FINREP

W 2017 roku kredyty brutto wzrosły w porównaniu do 2016 r. o 11 324 tys. zł. Największy przyrost odnotowano w stosunku do kredytów na nieruchomości – 10 050 tys. zł oraz inwestycyjnych – 9 858 tys. zł. Największy spadek w odniesieniu do roku 2016 nastąpił w grupie kredytów operacyjnych, bo o 12 036 tys. zł.

W strukturze kredytów dominują kredyty inwestycyjne i na nieruchomości.

10

Struktura kredytów wg produktów na 31.12.2017

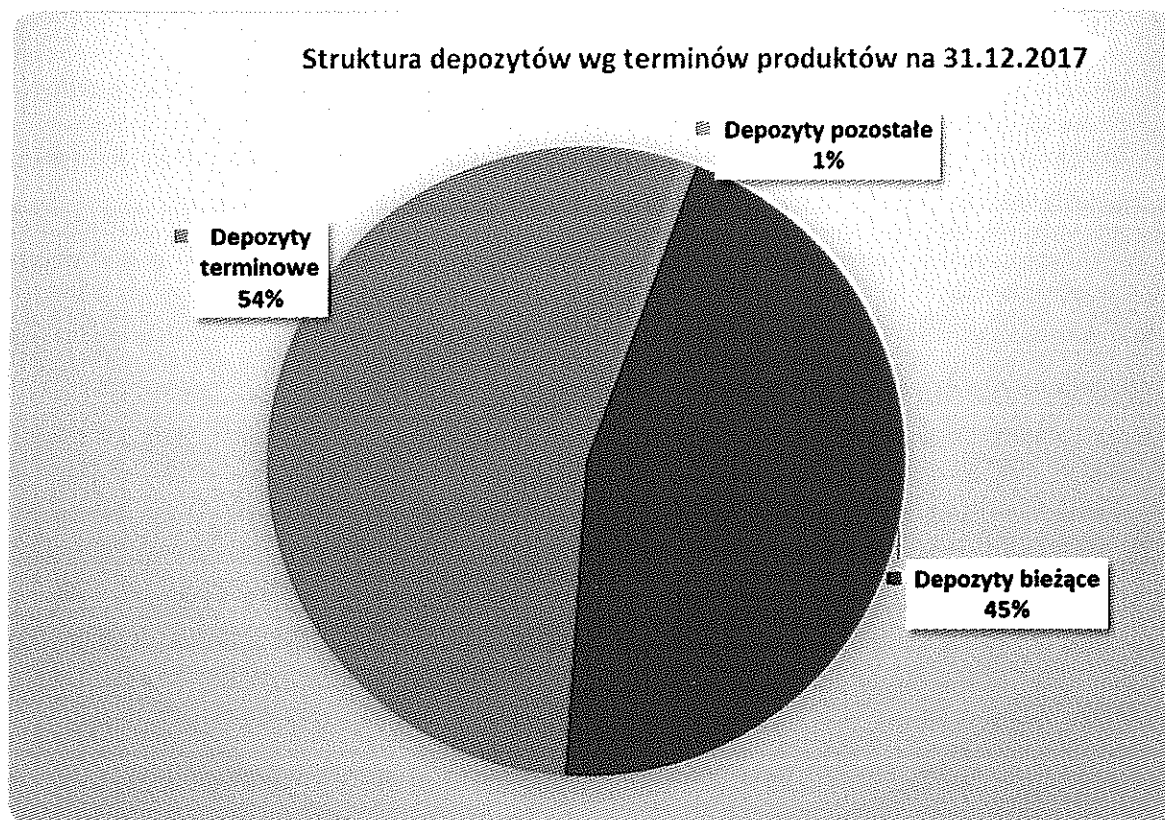
DEPOZYTY

Depozyty wg terminów produktów (z odsetkami) w tys. zł	31.12.2015	Struktura 31.12.2015	31.12.2016	Struktura 31.12.2016	31.12.2017	Struktura 31.12.2017	Dynamika 2017/2016
Depozyty razem	486 897	100.0%	527 593	100.0%	575 365	100.0%	47 772
Depozyty bieżące	187 944	38.6%	205 640	39.0%	261 505	45.5%	55 865
Depozyty terminowe, w tym:	294 509	60.5%	317 206	60.1%	309 431	53.8%	-7 775
<= 1 miesiąca	17 970	3.7%	19 849	3.8%	10 930	1.9%	-8 919
> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	16 378	3.4%	33 960	6.4%	33 692	5.9%	-268
> 3 miesięcy <= 6 miesięcy	156 482	32.1%	129 477	24.5%	111 878	19.4%	-17 599
> 6 miesięcy <= 1 roku	101 187	20.8%	130 442	24.7%	142 521	24.8%	12 079
> 1 roku <= 2 lat	1 594	0.3%	2 290	0.4%	5 493	1.0%	3 203
> 2 lat	898	0.2%	1 188	0.2%	4 917	0.9%	3 729
Depozyty pozostałe, w tym:	4 444	0.9%	4 747	0.9%	4 428	0.8%	-319
zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	2 948	0.6%	2 255	0.4%	1 801	0.3%	-454
depozyty nierezydenta	1 447	0.3%	2 058	0.4%	2 600	0.5%	542
depozyty zablokowane i z terminem wypowiedzenia	49	0.0%	434	0.1%	27	0.0%	-407

Źródło: Sprawozdanie FINREP

W strukturze depozytów dominują depozyty terminowe. W grupie depozytów terminowych z kolei dominują lokaty z terminem od 6 miesięcy do 1 roku włącznie oraz od 3 miesięcy do 6 miesięcy włącznie.

Struktura depozytów wg terminów produktów na 31.12.2017

3. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku, w tym umowach ubezpieczenia, współpracy lub konsorcjach

3.1. UMOWY UBEZPIECZENIA

Bank zawarł z Towarzystwem Ubezpieczeniowym Warta S.A. oraz Leadenhall, Allianz, AIG Europe Limitem (zawarte za pośrednictwem brokera Akma Brovers) następujące umowy ubezpieczenia:

Lp.	Przedmiot polisy	Suma ubezpieczenia (w tys. zł)	Okres ubezpieczenia	Numer polisy
1	Odpowiedzialność cywilna	3 000	01.01.2017-31.12.2017	912700000187
2	Ubezpieczenie gotówki od zdarzeń losowych	9 612	01.01.2017-31.12.2017	908210544702
3	Ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem	76 280	01.01.2017-31.12.2017	908210544701
4	Ubezpieczenie mienia od zdarzeń losowych(budynki i budowle itp.)	26 151	01.01..2017-31.12.2017	908210544705 908210555700
5	Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszelkich ryzyk	3 333	01.01.2017-31.12.2017	90821055704
6	OC Zarządu i RN	10 000	12.04.2017-11.04.2018	2362000220
7	Ochrona bezpieczeństwa informacji	2 000	12.04.2017-11.04.2018	LHC1523540
8	Nadużycia w Instytucjach Finansowych	10 000	12.04.2017-11.04.2018	000-17-444-05930454
9	OC Instytucji Finansowej	1 000	12.04.2017-11.04.2018	000-17-444-05930456

Dodatkowe umowy o świadczenie usług na rzecz poniższych podmiotów:

[Handwritten signatures and initials]

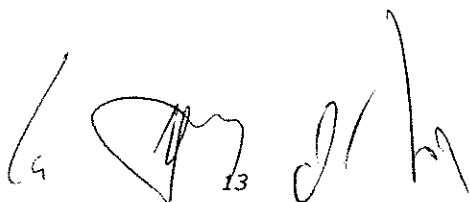
- 1) Umowa o współpracy - MACIF Życie TUW SA z dnia 27.08.2012 r. - nr 7836FIN/14050117 z późniejszymi zmianami,
- 2) Umowa agencyjna - MACIF Życie TUW z dnia 14.05.2015 r. - nr 7836FIN3/14050117
- 3) Umowa agencyjna nr 003671 zawarta z Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z dnia 01.11.2008 z późniejszymi zmianami,
- 4) Umowa agencyjna nr 002723 zawarta z Wielkopolskim Towarzystwem Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych Concordia Capital SA z dnia 01.11.2008. z późniejszymi zmianami.

3.2. UMOWY WSPÓŁPRACY Z INNYMI BANKAMI LUB INNYMI PODMIOTAMI

Bank/ podmiot, z którym współpracujemy	Okres współpracy	Czego dotyczy
ASSECO POLAND S.A.	od 1998	System informatyczny defBank, CUI
ASSECO POLAND S.A.	od 08.2015	obsługa serwisowa sprzętu i oprogramowania systemowego
EKOTRADE Sp. z o. o.	od 2014	Ochrona placówek banku
DUKAT Krzysztof Szewczyk	od 2005	transport środków pieniężnych
IT Card S.A.	od 2011	Zarządzanie i obsługa bankomatów oraz obsługa transakcji realizowanych w bankomatach
IT Card S.A.	od 12.2015	serwis telefoniczny, faksowy i poprzez pocztę elektroniczną (e-mail) – CONTACT CENTER
I-BS .PL Sp. z o. o.	od 2011	Obsługa systemu bankowości elektronicznej, modułu EZIRO, SZRB
BLUE MEDIA S.A.	od 2014	System płatności BlueCash
COMP Beskidy K. Głombik i S. Michalak	od 2007	serwis systemu AS oraz wybranych analiz ekonomicznych
BPS S.A.	od 2007	W zakresie serwisu pogwarancyjnego i monitoringu bankomatów
BPS S.A.	od 2009	W zakresie serwisu systemowego: Cardon
BPS S.A., BlueNet Sp. z o.o.	od 2010	Utrzymaniem ciągłości działania w bankomatach
BPS S.A., IT BPS Sp. z o.o. z późniejszymi zmianami.	od 31.12.2013	Na korzystanie z serwisu internetowego
BPS S.A.	od 2013	W zakresie obsługi kart płatniczych we współpracy z IT Card

3.3. UMOWY ZRZESZENIA

Bank zawarł Umowę Zrzeszenia z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie w dniu 27 marca 2002 r.

3.4. UMOWA SYSTEM OCHRONY ZRZESZENIA BPS

Bank zawarł umowę z Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w dniu 31 grudnia 2015 r.

3.5. UMOWY KONSORCJUM

Na dzień 31 grudnia 2017r. OK. Bank Spółdzielczy ma zawartych łącznie w konsorcjach z BPS SA i bankami spółdzielczymi 20 umów na łączną pierwotną kwotę umowną 152 731 tys. zł, w tym jako bank inicjujący (11 umów) na dzień 31.12.2017r. posiada zaangażowanie na kwotę 20 713 tys. zł oraz jako bank uczestnik (8 umów) na dzień 31.12.2017r. posiada zaangażowanie na kwotę 9 025 tys. zł.

Początkowy udział OK. Banku Spółdzielczego w ww. 20 umowach wynosił łącznie 43 550 tys. zł.

3.6. UMOWA O ZACIĄgniĘCIE ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANEGO

Bank nie zawarł umowy Pożyczki podporządkowanej w 2017 roku.

3.7. POZOSTAŁE UMOWY

- Umowa odpożyczenia z linii EBOiR dla Banku Spółdzielczego nr 09/2012 zawarta dnia 7 listopada 2012 r.
- Gwarancje de minimis PLD - Porozumienie o współpracy nr 54/PLD/2013 z dnia 26 marca 2013 r. zawarte pomiędzy BPS S.A. a OK Bankiem Spółdzielczym do umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis nr 2/PLD/2013 z dnia 4 marca 2013 r. zawartej pomiędzy BGK a BPS S.A.

III. OSIĄgniĘCIA BANKU W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU w 2017 roku

1. Kierunki rozwoju Banku

1.1. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych w tym inwestycji kapitałowych (akcje, obligacje, udziały), w porównaniu do wielkości posiadanych środków z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności:

Majątek finansowy Banku na dzień 31.12.2017 r. to akcje i udziały o wartości 6 004 tys. zł.,
z tego akcje:

- 1) Akcje BPS S.A. – 5 490,5 tys. zł,
- 2) Akcje IT Card Centrum Technologii Płatniczych S.A. - 498 tys. zł,

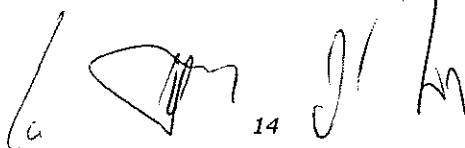
z tego udziały:

- 1) Spółdzielnia Mieszkaniowa Gliwice - 2,25 tys. zł,
- 2) Macif Życie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych - 0,25 tys. zł,
- 3) Spółdzielnia SOZ BPS – 13 tys. zł.

Bank nabył w roku 2017 akcje serii AA BPS SA w kwocie 600 tys. zł celem dokapitalizowania BPS S.A. Nastąpił wzrost majątku finansowego z poziomu 4 903,50 tys. zł do 6 004 tys. zł tj. o 22.44 %. w wyniku zaliczenia przez BPS S.A akcji AA i akcji W i Z zakupionych przez bank w 2016r. do funduszy własnych.

Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych wzrosła do poziomu 18 607 tys. zł tj. o 0.67% w stosunku do roku ubiegłego.

W celu zachowania norm płynności oraz ograniczonych możliwości angażowania środków w kredyty, Bank inwestował wolne środki pieniężne w lokaty międzybankowe w Banku Zrzeszającym oraz bony pieniężne NBP. Ponadto dodatkowe środki zainwestowane były w obligacje komunalne JST. Zaangażowanie w certyfikaty inwestycyjne spadło o 2 978 tys. zł

14

i wyniosło na koniec 2017 roku 1 523 tys. zł. Utworzono odpisy aktualizujące w wysokości 34,72%. Inwestowanie w inwestycje finansowe odbywało się w ramach zatwierdzonych limitów koncentracji.

1.2. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju banku oraz opisy perspektyw rozwoju działalności co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej.

W latach 2017-2020 Bank będzie funkcjonował w warunkach wysokiej konkurencji, w tym wynikającej z efektów konsolidacji sektora finansowego w Polsce oraz rozwoju innych instytucji finansowych. Jednocześnie zauważalny jest trend związany z likwidacją placówek banków komercyjnych jak i banków spółdzielczych oraz redukcją zatrudnienia w tych podmiotach. Podstawowy teren działania Banku wykazuje wysoką dynamikę rozwojową, województwo śląskie mieści się w grupie najsilniejszych gospodarczo regionów Polski, między innymi poprzez lokalizację ośrodków przemysłowych.

Rada Polityki pieniężnej ocenia, że w nadchodzących kwartałach 2018r. utrzyma się korzystna koniunktura w polskiej gospodarce, choć dynamika PKB w br. będzie prawdopodobnie nieco niższa niż w II połowie 2017 r. Biorąc pod uwagę aktualne informacje, Rada ocenia, że w horyzoncie projekcji inflacja utrzyma się w pobliżu celu inflacyjnego. W efekcie obecny poziom stóp procentowych sprzyja utrzymaniu polskiej gospodarki na ścieżce zrównoważonego wzrostu oraz pozwala zachować równowagę makroekonomiczną.

Prognozy makroekonomiczne uwzględniające wyniki prognoz makroekonomicznych Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową na lata 2018- 2019 :

- W roku 2018 tempo wzrostu PKB wyniesie w Polsce 4.0%, co oznacza, że będzie ono nieco niższe niż w roku poprzednim; wzrost gospodarczy będzie zwalniał w kolejnych kwartałach; w I kw. 2018 roku PKB wzrośnie o 4.2%, a w IV kw. o 3.7%; w 2019 roku spodziewane jest dalsze obniżenie tempa wzrostu PKB, który wynieść powinien 3.6%.
- W roku 2018 **popyt krajowy** wyniesie 3.9%, w 2019 roku zaś obserwować będziemy nieznaczne spowolnienie tempa wzrostu popytu krajowego (do 3.5%).
- **Spożycie indywidualne** wzrośnie o 4.0%, w 2019 roku zaś obserwować będziemy nieznaczne spowolnienie spożycia indywidualnego (do 3.5%).
- **Nakłady inwestycyjne** wzrosną w 2018 roku o 10.5%, co wynikać będzie z jednoczesnego wzrostu inwestycji prywatnych, publicznych oraz samorządowych; w 2019 roku zaś obserwować będziemy nieznaczne spowolnienie tempa wzrostu nakładów brutto na środki trwałe (do 7.5%).
- W 2018 roku wartość dodana w **przemysle** wzrośnie o 5.7%, a w 2019 roku – 5.4%. Dynamika wzrostu w **budownictwie** będzie w 2018 roku utrzymywać się na poziomie zbliżonym do poziomu z poprzedniego roku. Wartość dodana w tym sektorze zwiększy się o prawie 11%, zaś w 2019 roku – 10.0%.
- Wzrost w **usługach rynkowych**, mających największy udział w tworzeniu wartości dodanej, wyniesie w 2018 roku 3.7%, zaś w 2019 roku – 3.6%.
- **Sytuacja na rynku pracy** w roku 2018 nadal będzie korzystna z punktu widzenia pracowników i dość trudna dla pracodawców. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2018 r. wyniesie 6.0%, a zatrudnienie w gospodarce narodowej zwiększy się o 1.8%. Dla przedsiębiorstw oznacza to problemy ze znalezieniem pracowników oraz naciski na **wzrost wynagrodzeń**. Wg prognoz wynagrodzenia w roku 2018 wzrosną realnie o 3.5%. W 2019 r. stopa bezrobocia nieco się zwiększy (o 0.3 pp.), tempo wzrostu wynagrodzeń nieco wyhamuje (do 3.0% realnie), a zatrudnienie zwiększy się o 1.6%.
- W latach 2018-2019 **tempo wzrostu cen** w Polsce nieco wzrośnie do roku 2017. Przekroczy ono poziom celu inflacyjnego banku centralnego, ale mieścić się będzie w tzw. paśmie wahań tego celu. W roku 2018 średnia inflacja wyniesie 2.2%, a jej poziom

w grudniu wynosić będzie 2.6%. Tempa te przyspieszą jeszcze w 2019 roku – do 2.5% średniorocznie oraz 2.8% w końcu 2019 r.

- W roku 2018 tempo wzrostu **eksportu** wyniesie 8.0%, natomiast **import** w tym samym okresie wzrośnie o 7.8%. W 2019 roku nastąpi spadek (odpowiednio do 7.8% oraz 7.5%).
- **Kursy walutowe:** w 2018 i 2019 roku średnioroczny kurs euro wyniesie 4.1 złotego, natomiast kurs dolara w 2018 i w 2019 roku wyniesie 3.4 złotego.

Otoczenie prawne:

- 1) Stosowanie od 25 maja 2018 r Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych.
- 2) Implementacja i stosowanie ustawy z dnia 24 listopada 2017 o zmianie ustaw w celu przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych.
- 3) Przygotowanie się do zmian wynikających z projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw mających na celu uszczelnienie poboru podatku VAT.
- 4) Przestrzeganie obowiązujących przepisów prawnych; ustaw, rekomendacji nadzorczych, zasad praktyk rynkowych i ochrony konsumenta.

2. Inne działania

Realizowano długoterminową strategię rozwoju działalności Banku. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem dokonano w Banku szeregu zmian w wielu istotnych obszarach funkcjonowania m.in. opracowano i wdrożono wiele ulepszeń w strukturze organizacyjnej oraz procedury zwiększające bezpieczeństwo, sprawność i efektywność Banku.

Można tu wymienić:

- 1) bieżące zmiany w Regulaminie organizacyjnym Banku,
- 2) uczestniczenie w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
- 3) z istotnych dokonań w obszarze sprzedaży i marketingu należy odnotować wprowadzenie kolejnych zmian mających na celu rozszerzenie i lepsze dostosowanie oferty Banku do aktualnych oczekiwań Klienta.

Bank odpowiadając na zapotrzebowanie rynku, skoncentrował się na poszerzaniu swojej oferty o coraz bardziej kompleksowe rozwiązania produktowe i nowe technologie informatyczne.

Bazując na doświadczeniach oraz pozycji rynkowej, jaką Bank wypracował w minionych latach, widzimy wiele szans na dalszy, dynamiczny rozwój.

Działania marketingowe podejmowane przez Bank w 2017 roku koncentrowały się na kontynuowaniu promowania wizerunku Banku jako:

- Banku zrzeszonego w Grupie BPS,
- nowoczesnego banku spółdzielczego zaangażowanego w sprawy lokalne i instytucji zaufania publicznego,
- banku uniwersalnego, który w optymalny sposób dostosowuje swoją ofertę produktów i usług do dynamicznie zmieniających się potrzeb potencjalnego Klienta.

Najważniejsze przedsięwzięcia zrealizowane w 2017 roku:

- wdrożenie nowej pakietowej oferty produktowej powiązanej z nowym systemem bankowości internetowej OK@net dla Klienta Instytucjonalnego,
- (r-ki rozliczeniowe w pakiecie Srebrnym, Złotym, Diamentowym),
- promowanie nowej bankowości internetowej OK@net w segmencie oferty skierowanej do Klienta Indywidualnego i Instytucjonalnego,
- współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego (monitowanie ofert na portalu www.portalzp.pl, bcp1.portal.uzp.gov.pl oraz <http://ted.europa.eu/TED> (składanie ofert przetargowych, na obsługę budżetu, kredytowanie),

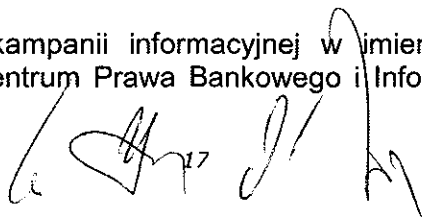
- realizacja kampanii wygaszania bankowości internetowej CUI w segmencie Klienta Indywidualnego i Instytucjonalnego,
- aktywizacja sprzedaży rachunków dla Młodych Akademickie konto ŻAK, Moje konto), w tym wprowadzenie konkursu sprzedażowego „Bankowanie dla Młodych”,
- aktywizacja działań mających na celu utrzymanie dotychczasowego wolumenu Klienta Instytucjonalnego (pakiety optymalne i specjalne) funkcjonującego w systemie bankowości CUI z jednoczesnym przetransportowaniem ich na nowy model rachunków z nowoczesną bankowością internetową OK@net – konkurs sprzedażowy „FIRMOWY LIDER”,
- kontynuacja działań promocyjno-marketingowych w celu sukcesywnego zwiększania wolumenu sprzedaży rachunków w pakietach optymalnych dla Klienta Indywidualnego jak również stopniowej minimalizacji rachunków bankowych funkcjonujących w bankowości internetowej CUI (rachunki: OK MODERN, OK RETRO, OK PRESTIŻ, OK², rachunki dla Młodych: Akademickie konto ŻAK, Moje konto),
- aktywizacja sprzedaży produktów kredytowych kredyt „Gotówka Hit OK” i „Gotówka Hit OK KOMFORT” – konkurs sprzedażowy „PROMUJEMY HITA”,
- uczestnictwo Banku w ogólnopolskiej kampanii reklamowej GRUPY BPS – kampanii produktowej pt. „Weź wygodny kredyt na szczęście”, w tym zaktywizowanie sprzedaży następujących produktów kredytowych kredyt „Gotówka Hit OK” i „Gotówka Hit OK KOMFORT”, kredyty konsumenckie w rachunku kredytowym,
- realizacja kampanii informacyjnej związanej z optymalizacją sieci placówek Banku (likwidacja 4 placówek Banku),
- uczestnictwo Banku w ogólnopolskim konkursie sprzedażowym dotyczącym sprzedaży produktów MasterCard „DUMA REGIONÓW”.

W celu ciągłego budowania i utrzymania pozytywnego wizerunku w otoczeniu lokalnym Banku, w tym promowania marki Banku i podtrzymywania pozytywnych relacji z Klientem w 2017:

- uczestnictwo Banku w światowej klasy wydarzeniu sportowym 74.Tour de Pologne odcinek na 4 etapie – premia specjalna – miasto Knurów, w tym promowanie produktów i usług Banku na stoisku firmowym Banku,
- uczestnictwo Banku w dożynkach gminnych w Ligocie Toszeckiej w tym promowanie produktów i usług Banku na stoisku firmowym Banku,
- uczestnictwo Banku w XXV Międzynarodowym Jubileuszowym Biegu Ulicznym Bieg o puchar o Puchar Prezydenta Miasta Knurowa z honorowym Patronatem Wojewody Śląskiego,
- kampania reklamowa w radio EXPRESS (promocja produktów kredytowych, promocja Banku).

W celu wzmocnienia wizerunku Banku na rynku jako aktywnego uczestnika w ogólnopolskich kampaniach społecznych w 2017r:

- uczestnictwo Banku w kampanii społecznej pod hasłem „Warto bezgotówkowo” „Dni płatności bezgotówkowych” organizowanej przez 100 firm technologicznych i finansowych będących dostawcami nowoczesnych instrumentów płatniczych w tym Krajowy Związek Banków Spółdzielczych objęta honorowym patronatem Ministerstwa Rozwoju oraz Ministerstwa Finansów,
- uczestnictwo Banku w kampanii informacyjnej dotyczącej e-Składki obowiązującej od 1 stycznia 2018r – ogólnopolska kampania realizowana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – udział w kampanii informacyjnej promowany przez Związek Banków Polskich,
- uczestnictwo Banku w kampanii informacyjnej w imieniu Organizatora – Związku Banków Polskich oraz Centrum Prawa Bankowego i Informacji w celu wypromowaniu

aktywnego uczestnictwa Władz Samorządowych w FORUM NOWOCZESNEGO SAMORZĄDU,

- uczestnictwo Banku w kampanii informacyjnej pod nazwą „Uważaj na kryptowaluty” pod Patronatem Komisji Nadzoru Finansowego oraz Narodowego Banku Polskiego.

Kontynuuje się również aktywną promocję uczestnictwa Klientów Banku:

- na platformach zakupowych (zwrot do kilkunastu procent wartości zakupów (portal Planet Plus skupiający ofertę 500 sklepów internetowych),
- w promocjach dla użytkowników zbliżeniowych kart debetowych i kredytowych (dotyczy Klienta indywidualnego lub instytucjonalnego),
- w konkursach dedykowanych usłudze doładowania telefonów komórkowych,
- do realizowania transakcji bezgotówkowych i realizacji zakupów przez internet (w tym PayByNet)
- w sprzedaży terminali Planet Pay i ELAVON jako elementu uzupełniającego w przygotowywanym programie rządowym Powszechnej Terminalizacji.

Uczestnictwo Klienta Banku w wyżej wymienionych promocjach to dla Banku promocja produktów bankowych, a dla Klienta możliwość korzystania z globalnych rabatów i uzyskania dodatkowych przychodów.

Ponadto w działaniach dotyczących produktów ubezpieczeniowych:

W ramach współpracy z zakładami ubezpieczeń (umowy agencyjne zawarte z WTUiR Concordia Capital SA, Concordia Polska TUW i Macif Życie TUW) kontynuowano działania mające na celu wsparcie procesu sprzedażowego, tj. organizowanie szkoleń produktowych dla pracowników wykonujących czynności agencyjne w imieniu Banku. Ponadto Bank wspierał kampanie zakładów ubezpieczeń promujące produkty ubezpieczeniowe: życiowe jako dodatkowe zabezpieczenie Kredytobiorcy, ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w ramach tzw. ubezpieczenia szkolnego oraz pakiet ubezpieczeń skierowany dla Klienta Instytucjonalnego. W roku 2017 nie podjęto współpracy z nowymi podmiotami zewnętrznymi. Na dzień 31.12.2017 odnotowano 7 czynnych umów tzw. pośrednictwa kredytowego, których zapisy zostały dostosowane do aktualnie obowiązujących regulacji wewnętrznych i zewnętrznych.

Współpraca z Bankiem Zrzeszającym: Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.

Kontynuacja współpracy w ramach:

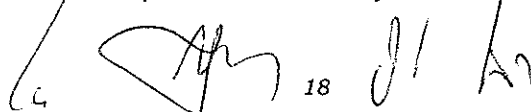
- Programu Gwarancje de minimis (PLD).
- Kredytu z premią termomodernizacyjną i remontową
- Kredytu technologicznego
- wszystkich organizowanych konkursach w ramach banku zrzeszającego dedykowanego dla banków spółdzielczych

IV. AKTUALNY (w 2017 roku) I PRZEWIDYWANY (na 2018 rok) STAN KAPITAŁOWY I SYTUACJA FINANSOWA BANKU

1. Sytuacja majątkowo-kapitałowa

Fundusze własne Banku na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiły 41 081 tys. zł i spadły w stosunku do 2016 r. o 3 024 tys. zł. na skutek odpisów amortyzacyjnych.

Fundusze własne Banku wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. składały się z kapitałów Tier I w wysokości 33 881 tys. zł. oraz kapitałów Tier II w wysokości 7 200 tys. zł.

 18

Udział kapitałów Tier I w funduszach własnych ogółem stanowił 89.83 %, natomiast kapitałów Tier II – 17.53 %. Jednocześnie kapitały Tier II nie przekraczają limitu 30 % kapitałów Tier I - stanowiły 22.35 % ich poziomu.

W skład kapitałów Tier I wchodzi kapitał podstawowy CET 1 oraz dodatkowy kapitał podstawowy AT1.

W kapitale Tier I kapitały podstawowe CET 1 w wysokości 32 207 tys. zł – obejmują m.in. następujące pozycje:

- Fundusz udziałowy wynoszący 929 tys. zł.,
- Fundusz zasobowy wynoszący 26 078 tys. zł.,
- Fundusz ogólnego ryzyka wynoszący 5 009 tys. zł.

Udziałowcami banku są przede wszystkim osoby fizyczne oraz osoby prawne. Na dzień 31 grudnia 2017 r. liczba udziałowców wyniosła 593 osób, w tym osoby fizyczne 582 i osoby prawne 11 i zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego o 15 członków.

Kapitał założycielski wyniósł na 31 grudnia 2017 r. 27 290 tys. zł., tj. równowartość 6 544 tys. euro i tym samym znacząco przekracza wymagana zapisami art. 12 Dyrektywy CRD IV równowartość 1 mln euro.

Bank utrzymywał na koniec grudnia 2017 r. fundusze własne na poziomie pozwalającym pokryć sumę wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

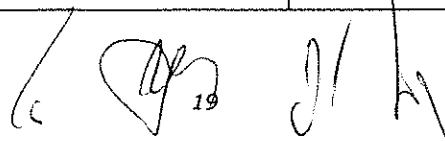
Prognozowane wybrane wielkości na 2018 rok

Bank planuje:

- wysokość sumy bilansowej na poziomie 574 166 tys. zł,
- wskaźnik jakości kredytów brutto na poziomie 12.84 %,
- wskaźnik wyrezerwowania na poziomie 58.51%,
- wielkość bazy depozytowej na poziomie 512 410 tys. zł,
- fundusze własne na poziomie 38 390 tys. zł,
- zysk netto w wysokości 1 093 tys. zł.,
- łączny współczynnik kapitałowy na poziomie 12,08 %, urealniony w Planie Ochrony Kapitału do wysokości 12.26 %.

Plan funduszy własnych (w tys. zł)

FUNDUSZE WŁASNE	31.12.2016	31.12.2017	Plan 31.12.2018
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	44 105	41 081	38 390
Kapitał Tier I	34 107	33 881	33 988
Kapitał podstawowy CET1	31 755	32 207	33 005
Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał dodatkowy	0	929	919
Uznana strata	-5 081	0	0
Kapitał rezerwowy	31 160	26 078	26 847
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	5 009	5 009	5 009
Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do CET I- fundusz udziałowy	543	0	0
(-) Wartości niematerialne i prawne	-45	-35	-53
Skumulowane inne całkowite dochody	283	283	283
(-) Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	-114	-57	0

Dodatkowy kapitał podstawowy (AT1) (obligacje (-) wartości niematerialne i prawne w okresie przejściowym)	2 352	1 674	983
Kapitał Tier II	9 998	7 200	4 402
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane zaliczane do T II	9 998	7 200	4 402
WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018
Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko	329 626	339 807	317 810
Całkowita kwota ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego	284 908	294 618	273 047
Całkowita kwota ekspozycji z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego i ryzyka cen towarów	0	0	0
Całkowita kwota ekspozycji z tytułu ryzyka operacyjnego	44 718	45 188	44 763
WSPÓLCZYNNIKI KAPITAŁOWE	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018
Współczynnik kapitałowy CET1	9.63 %	9.48%	10.39%
Współczynnik kapitałowy T1	10.35 %	9.97%	10.69 %
Łączny współczynnik kapitałowy	13.38 %	12.09%	12.08 %

Rachunek funduszy własnych został sporządzony z zastosowaniem postanowień Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013.

2. Informacje o zaciągniętych przez BS kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w 2017 roku

Kredyty

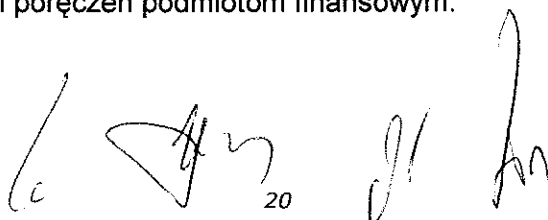
- umowa pożyczki podporządkowanej z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z dnia 26 marca 2013 r. na kwotę 7 000 000 zł. Pożyczka została udzielona na okres 6 lat, od dnia 26.03.2013 r do dnia 26.03.2019 r. Bank otrzymał zgodę KNF na zaliczenie zobowiązania podporządkowanego do kapitałów Tier II.
- umowa pożyczki podporządkowanej z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z dnia 30 listopada 2015 r. na kwotę 7 000 000 zł. Pożyczka została udzielona na okres 6 lat, od dnia 30.11.2015 do dnia 30.11.2021r. Bank otrzymał zgodę KNF na zaliczenie zobowiązania podporządkowanego do kapitałów Tier II.

Gwarancje

OK. Bank Spółdzielczy na dzień 31.12.2017 r. posiadał 55 czynne gwarancje udzielone podmiotom niefinansowym na łączną kwotę 7 257 tys. zł.

3. Informacje o udzielonych przez BS podmiotom finansowym (przez BS innym Bankom, przez BS ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach

Bank nie udzielił gwarancji i poręczeń podmiotom finansowym.

4. Objaśnienia różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi, a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego

Skala działalności banku mierzona sumą bilansową jest na poziomie wyższym od planowanego o 11.99 % i wynosi 637 114 tys. zł.

Struktura aktywów uległa nieznacznej zmianie na skutek:

1. wzrostu należności od sektora finansowego - plan przekroczony o 24.69 %,
2. dłużne papiery wartościowe - plan wykonany w 130.93 %.

Należności normalne i pod obserwacją zostały wykonane w 101.89 %. Poziom należności w sytuacji zagrożonej ukształtował się na poziomie wyższym niż zakładano tj. 109.62 % wielkości założonych w planie, przy czym struktura tych należności uległa znacznej zmianie w stosunku do założeń. Udział kredytów zagrożonych brutto w obligu kredytowym brutto wynosi 15.06 % i jest wyższy od planowanego o 0.91 pp. Faktyczna wartość kredytów zagrożonych jest wyższa od wartości planowanej o 4 767 tys. zł.

Struktura pasywów nie uległa zmianie. Depozyty podmiotów niefinansowych, stanowiące główne źródło finansowania akcji kredytowej zostały wykonane w 111%, depozyty od sektora budżetowego w 132%, natomiast depozyty od sektora finansowego wykonano w 103 %.

Ogólne założenia dotyczące wyniku finansowego zostały zrealizowane w 76%.

Struktura funduszy własnych jest zgodna z planem, natomiast łączny współczynnik kapitałowy jest niższy niż planowano o 0,49 pp. i wyniósł 12,09%.

Wskaźniki rentowności takie jak: ROE, ROA są zgodne z wielkościami planowanymi.

Nadzorcze miary płynności i wskaźnik LCR były przestrzegane. Współczynnik płynności krótkoterminowej M2 wyniósł 1,50%, a wskaźnik LCR 319%.

5. Ocena wraz z jej uzasadnieniem, dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań jakie Bank podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Podstawowym celem zarządzania płynnością finansową Banku pomimo zadawalającej sytuacji w zakresie płynności bieżącej jest ciągłe dążenie do wzrostu stabilności źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych i pozostałych podmiotów gospodarczych oraz utrzymanie bezpiecznego poziomu wszystkich wskaźników płynnościowych, a w efekcie, zapewnienie zdolności do wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań przez Bank.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

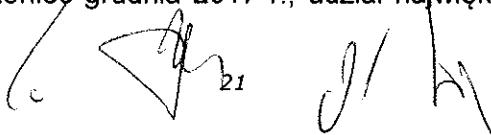
- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności,
- 4) podejmowanie działań w zakresie utrzymania wskaźnika LCR i NSFR na pożądanym poziomie.

Poziom ryzyka płynności według stanu na dzień 31.12.2017 r. ukształtował się na umiarkowanym poziomie.

Wszystkie analizowane przez Bank wskaźniki ekonomiczne wpływające na ryzyko płynności, charakteryzują się poprawnym poziomem i dynamiką.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty sektora niefinansowego oraz jednostek budżetowych, których łączny udział w sumie bilansowej na dzień 31.12.2017 r. wynosił 90 % - w tym depozyty sektora niefinansowego 80.62 %.

Duże depozyty oraz depozyty osób wewnętrznych nie stanowiły istotnego udziału w bazie depozytowej (limit 20%). Na koniec grudnia 2017 r., udział największych deponentów sektora

niefinansowego i instytucji samorządowych w sumie depozytów wynosił 4.06 % - co stanowiło 20 % limitu.

Aktywa płynne Banku na koniec 2017 r. stanowiły 35.12 % aktywów netto oraz w pełni pokrywały depozyty niestabilne. Wskaźnik płynności aktywów na koniec grudnia 2017 roku, ukształtował się na poziomie 38,57 %.

Nadzorcze miary płynności wg Uchwały 386/2008 KNF, nadal znacznie przekraczały wymagane minimum na poziomie 1.00 .

Bank spełniał wymóg płynności, o którym mowa w art.412 Rozporządzenia CRR tj. wskaźnik pokrycia dotyczący płynności krótkoterminowej LCR min 100 % - na dzień 31.12.2017 r. ukształtował się na poziomie 319 % i był wyższy od łącznego wskaźnika LCR wyliczonego dla uczestników SSOZ BPS o 123 pp.

Pomimo zadowalającej sytuacji w zakresie bieżącej płynności stale zalecane są działania zmierzające do wzrostu stabilności źródeł finansowania, w szczególności pożądana jest dalsza dywersyfikacja źródeł finansowania oraz wydłużania terminów zapadalności zobowiązań.

Bank przystąpił do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS i zgodnie z zawartą Umową Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS jest zobowiązany do utrzymywania środków na Rachunku Depozytu Obowiązkowego w kwocie, o wartości odpowiadającej 9 % średniego stanu depozytów w czerwcu i grudniu każdego roku, od którego naliczana jest rezerwa obowiązkowa. Zgodnie z obowiązującymi w SSOZ BPS zasadami oceny punktowej Bank utrzymał ocenę cząstkową A, co świadczy o niskim poziomie ryzyka płynności.

V. INFORMACJE o ZMIANACH w POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH lub KAPITAŁOWYCH BANKU Z INNYMI PODMIOTAMI

W 2017 roku Bank nabył akcje serii AA BPS SA w łącznej kwocie 600 tys. zł.

Bank posiada zaangażowanie na dzień 31 grudnia 2017 r. w akcje i obligacje BPS SA w kwocie 8 356.9 tys. zł (uwzględniający portfel dostępne do sprzedaży i utrzymane do terminu zapadalności). Bank spełnia warunek minimalnego zaangażowania określony w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS tj. min 7% kapitałów Tier 1 OK BS.

Oprócz akcji i obligacji BPS S.A., Bank posiada również akcje IT Card S.A .

VI. INFORMACJA W ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

1. Klasyfikacje instrumentów finansowych:

- udzielone kredyty oraz inne należności,
- aktywa utrzymywane do terminu zapadalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Lp.	Papiery wartościowe	31.12.2016	Struktura	31.12.2017	Struktura	Dynamika 4/2
0	1	2	3	4	5	6
1.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	11 212	10.94	9 334	8.12	83.25%
	1.1. Instrumenty kapitałowe	9 404	9.18	7 526	6.55	80.03%
	1.2. Instrumenty dłużne	1 808	1.76	1 808	1.57	100.00%
2.	Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	91 252	89.06	105 638	91.88	115.77%
	2.2. Instrumenty dłużne (w tym bony pieniężne i bony skarbowe)	91 252	89.06	105 638	91.88	115.77%

3.	Razem	102 464	100	114 972	100	112.21%
----	-------	---------	-----	---------	-----	---------

W strukturze portfela papierów wartościowych w 2017 r. dominowały instrumenty dłużne **utrzymywane do terminu wymagalności**, na które składały się bony pieniężne, obligacje komunalne i obligacje komercyjne banku BPS S.A.. Instrumenty te stanowiły 91.88 % portfela.

2. Ryzyka, na które narażone są instrumenty finansowe

Lokowanie środków w instrumenty finansowe zawsze się wiąże z ryzykiem utraty części lub całego zainwestowanego kapitału. Instrumenty finansowe narażone są na ryzyko kredytowe, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej. Bank monitoruje podmioty, w które zamierza zainwestować środki. Bank nie inwestuje w instrumenty obciążone wysokim ryzykiem. Inwestuje środki w lokaty międzybankowe, bony pieniężne, bony skarbowe utrzymywane do terminu zapadalności. W roku 2017 Bank nie inwestował środków w certyfikaty inwestycyjne i jednostki uczestnictwa zgodnie z przyjętą w tym zakresie polityką inwestycyjną.

3. Bank nie prowadzi rachunkowości zabezpieczeń.

VII. OCENA UZYSKIWANYCH EFEKTÓW (w tym analiza wskaźników) w 2017 roku

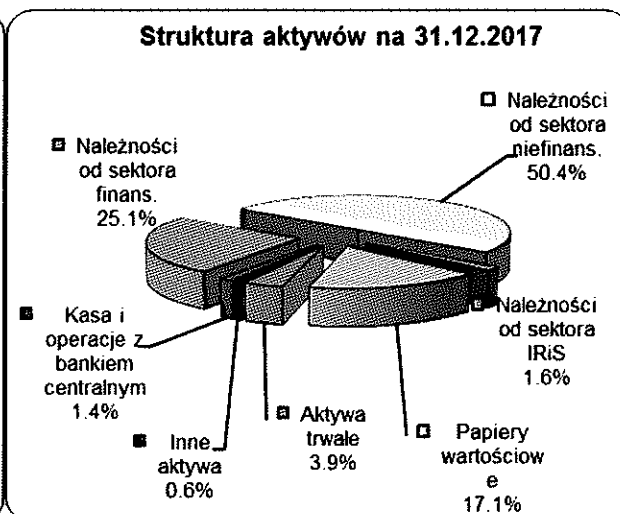
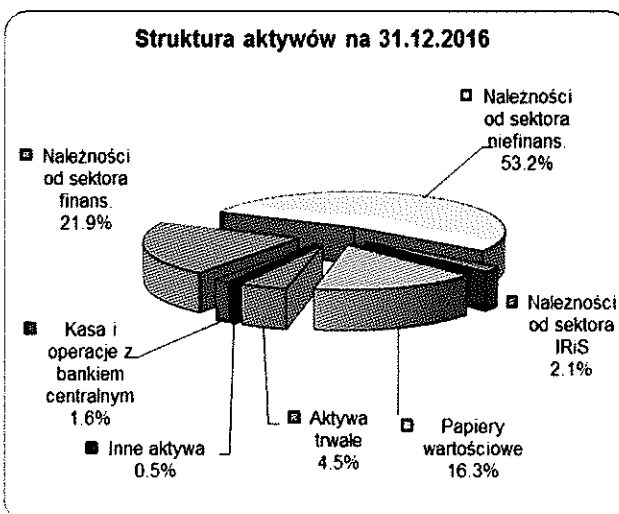
1. Analiza sytuacji majątkowej i finansowej

1.1 Bilans

Rok 2017 zakończył się sumą bilansową w wysokości **637 114** tys. zł. Suma bilansowa jest wyższa w stosunku do grudnia 2016 r. o ponad 38.4 mln zł, tj. 6.41%. Bank osiągnął wynik finansowy netto w wysokości 279 tys. zł. Wzrost sumy bilansowej w odniesieniu do poprzedniego roku jest wynikiem w szczególności wzrostu zobowiązań wobec sektora niefinansowego oraz sektora instytucji rządowych i samorządowych.

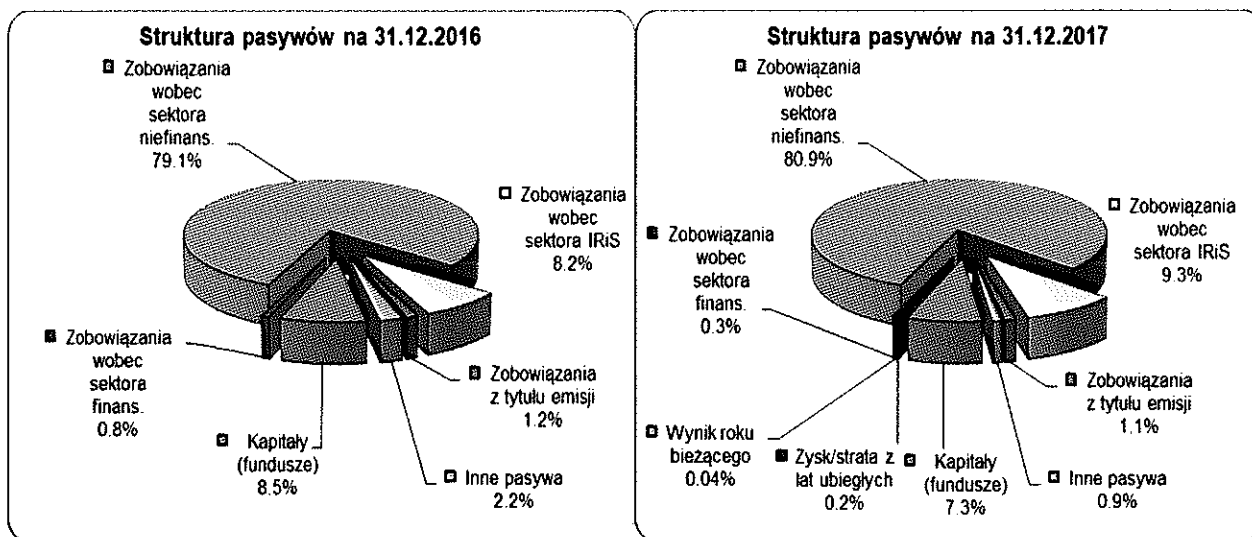
Bank posiadał znaczące nadwyżki środków płynnych, które lokował na rynku pieniężnym w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe.

W strukturze aktywów Banku na dzień 31.12.2017 r. najważniejszą pozycją są należności od sektora niefinansowego, bo 50.4%. Pozostałymi pozycjami pod względem stopnia dochodowości są lokaty międzybankowe, które wraz z innymi należnościami od sektora finansowego stanowią 25.1% w strukturze aktywów oraz papiery wartościowe – 17.1%. Aktywa trwałe stanowią 3.9% aktywów. Następnie należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych stanowią 1.6% aktywów, kasa – 1.4% i inne aktywa – 0.6% aktywów ogółem. W strukturze aktywów w porównaniu do 2016 r. nastąpił spadek udziału należności od sektora niefinansowego, a wzrost udziału należności od sektora finansowego.

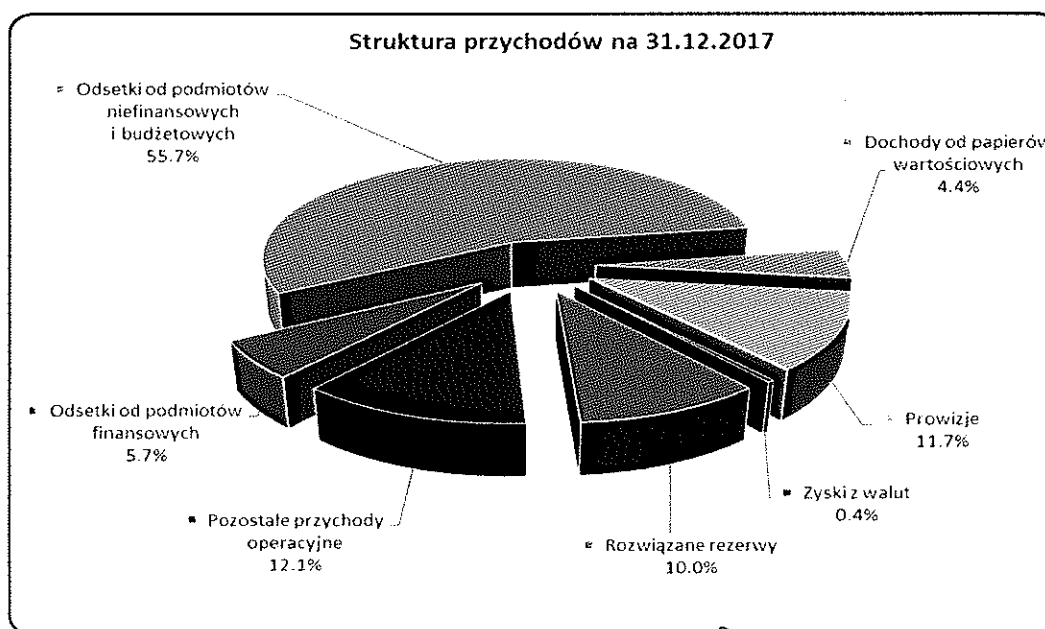
23

W strukturze pasywów na dzień 31.12.2017 r. najważniejszą pozycją są zobowiązania wobec klientów: wobec sektora niefinansowego stanowiące 80.9% pasywów ogółem, zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych – 9.3% oraz zobowiązania wobec sektora finansowego – 0.3%. Kapitały stanowią 7.3% pasywów ogółem. W strukturze są również inne pasywa, które stanowią 0.9% pasywów ogółem, zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych – 1.1%, a ponadto zysk z lat ubiegłych – 0.2% oraz wynik roku bieżącego – 0.04%. W strukturze pasywów w porównaniu do 2016 r. nie zanotowano znaczących zmian.

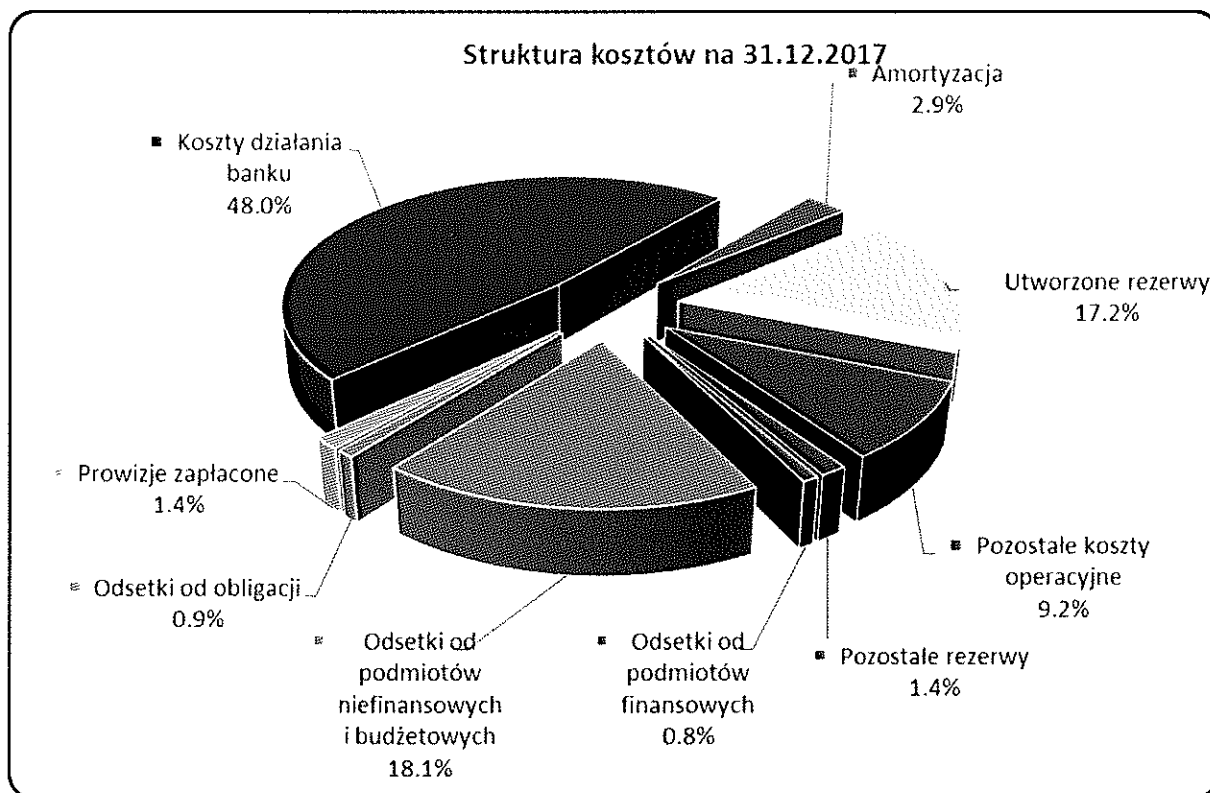

1.2 Rachunek zysków i strat

W strukturze przychodów na koniec 2017 roku najważniejsze miejsce zajmują odsetki od podmiotów niefinansowych i budżetowych, bo 55.7%, dochody z prowizji – 11.7% oraz pozostałe przychody operacyjne – 12.1% i rozwiązane rezerwy – 10.0%. W strukturze przychodów w odniesieniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost pozostałych przychodów operacyjnych oraz rozwiązanych rezerw. Strukturę przychodów na koniec 2017 roku pokazano na poniższym wykresie.

W strukturze kosztów na 31.12.2017 r. najważniejszą pozycję stanowią koszty działania banku, bo 48%, koszty odsetek od podmiotów niefinansowych i budżetowych – 18.1% oraz utworzone rezerwy – 17.2%. W strukturze kosztów w stosunku do roku poprzedniego wyraźnie zmniejszył się udział kosztów utworzonych rezerw, zaś wzrost kosztów odsetek od sektora niefinansowego oraz IRiS, a także pozostałych kosztów operacyjnych. Strukturę kosztów na koniec 2017 roku pokazano poniżej.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy wygenerował dodatni wynik finansowy netto w wysokości 280 tys. zł.

1.3. Analiza rentowności

Wynik finansowy

	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Wynik brutto	704	-4 819	629
Podatek dochodowy	283	262	349
Wynik netto	421	-5 081	280

Bank osiągnął wynik finansowy na poziomie 280 tys. zł, co stanowiło 76% wartości planowanej. **Wskaźnik udziału kosztów działania w wyniku działalności bankowej** wyniósł 82,64% i jest niższy o 3.70 pp. w stosunku do roku 2016. Celem Banku jest stopniowe obniżanie wskaźnika i uzyskanie go na poziomie poniżej 70%.

Wskaźnik rentowności aktywów

Stopa zwrotu z aktywów netto ROA ukształtowała się na dzień 31.12.2017 r. na poziomie 0.04% i jest wyższa o 0,92 pp. niż na koniec 2016r.

Marża

Marża operacyjna Banku wyniosła **3,36%**.

2. System zarządzania Bankiem

W okresie objętym sprawozdaniem w Banku funkcjonował system zarządzania bankiem obejmujący w szczególności system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej. System zarządzania ryzykiem był adekwatny do skali i zakresu prowadzonej działalności oraz dostosowany do profilu ryzyka i stopnia złożoności działalności. Komórka kontroli instytucjonalnej realizowała zadania określone w Planie kontroli oraz w matrycy funkcji kontroli, w szczególności dotyczące zarządzania ryzykami istotnymi.

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości. W stosowanych metodach pomiaru ryzyka bankowego Bank, uwzględnił wyniki z przeprowadzonych scenariuszy testów warunków skrajnych.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

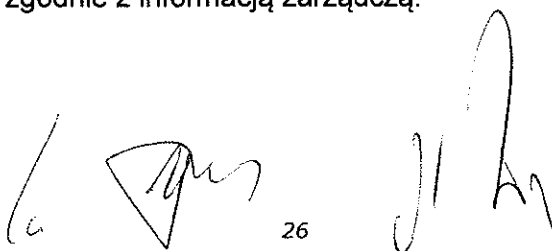
- 1) Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
- 2) Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
- 3) Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.
- 4) Szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka.
- 5) Uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych.
- 6) Raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej.

Zarządzanie ryzykiem odbywało się zgodnie z zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Strategią zarządzania ryzykiem oraz zasadami polityk ryzyk uznanych za istotne w działalności Banku.

Zarząd Banku koncentrował się w szczególności na następujących ryzykach:

- 1) Ryzyko kredytowe, w tym koncentracji oraz rezydualne,
- 2) Ryzyko płynności,
- 3) Ryzyko stopy procentowej,
- 4) Ryzyko operacyjne,
- 5) Ryzyko walutowe,
- 6) Ryzyko braku zgodności,
- 7) Ryzyko niewypłacalności (kapitałowe),
- 8) Ryzyko wyniku finansowego,
- 9) Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- 10) oraz dodatkowo na: ryzyku utraty reputacji, modeli, makroekonomicznym, bancassurance, outsourcingu i modeli.

Rada Nadzorcza i Zarząd oceniały ryzyko generowane przez Bank na podstawie analiz i raportów sporządzanych zgodnie z informacją zarządczą.

26

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to ryzyko nie wywiązania się kontrahenta Banku z obowiązku zwrotu udzielonych kontrahentowi przez Bank należności; ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat. Ryzyko kredytowe obejmuje ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych.

Ryzyko koncentracji zaangażowań to ryzyko nie wykonania zobowiązania/zobowiązań przez pojedyncze (także powiązane kapitałowo lub organizacyjnie) podmioty oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo nie wykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników. Ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku wobec:

- 1) pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- 2) tego samego sektora gospodarczego,
- 3) tego samego regionu geograficznego,
- 4) tego samego instrumentu finansowego,
- 5) tego samego rodzaju zabezpieczenia lub dostawcy zabezpieczenia kredytowego.

Ryzyko rezydualne to ryzyko związane ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich przyjmowania. Szczególnym przypadkiem ryzyka rezydualnego jest ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego, w tym portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz portfela detalicznych ekspozycji kredytowych,
- podejmowanie działań mających na celu zabezpieczenie się przed ryzykiem pojedynczej transakcji oraz ryzykiem portfelowym,
- działania organizacyjno-proceduralne.

Głównym źródłem ryzyka kredytowego w Banku jest portfel kredytowy. Wartość bilansowa brutto portfela kredytowego wg stanu na koniec 2017 roku wynosiła 360.5 mln. zł i spadła w ujęciu rocznym o 11 mln. zł, tj. o 3 %. Wskaźnik jakości kredytów wyniósł 14.93 %.

Wskaźnik pokrycia rezerwami (rezerwy celowe i odpisy aktualizujące na należności z rozpoznaną utratą wartości) wg stanu na koniec roku 2017 roku osiągnął wartość 46.47 %.

Do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosował metodę standardową.

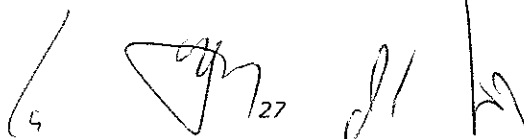
Kapitał wewnętrzny nie przekroczył limitu alokacji funduszy własnych w wysokości 90 % i ukształtował się na poziomie 85.46 % funduszy własnych.

Bank nie jest Bankiem znacząco zaangażowanym w detaliczne ekspozycje kredytowe oraz ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie.

Bank realizował cele wyznaczone w polityce kredytowej oraz w planie ekonomiczno-finansowym.

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe to ryzyko poniesienia straty wynikającej ze zmian kursów instrumentów finansowych i walut, wartości stopy procentowej oraz cen towarów; w przypadku Banku, ze

względu na niską skalę prowadzonej działalności handlowej, ogranicza się w praktyce głównie do ryzyka walutowego.

Ryzyko walutowe to ryzyko niebezpieczeństwa negatywnego wpływu zmian kursów walutowych na sytuację Banku, w tym jego wynik finansowy i fundusze własne wynikające z utrzymania otwartych pozycji w walutach obcych powstających w związku z dokonywanymi transakcjami walutowymi.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Całkowita otwarta pozycja walutowa na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 9 tys. zł. Relacja całkowitej pozycji walutowej do funduszy własnych Banku na koniec 2017r. ukształtowała się na niskim poziomie **0,02 %**. Limity ograniczające ryzyko walutowe nie zostały przekroczone, nie wystąpił wymóg z tytułu ryzyka walutowego.

Na dzień 31.12.2017r., aktywa walutowe w wysokości 2 797 tys. zł stanowiły 0.43 % sumy bilansowej, pasywa walutowe w wysokości 2 787 tys. zł - 0,43 % sumy bilansowej.

Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych, dokonując pomiaru wpływu otwartych pozycji walutowych na wynik z pozycji wymiany i fundusze własne, w wyniku zmiany wszystkich kursów walutowych o 30 %.

Realizując założenia Polityki zarządzania ryzykiem walutowym, Bank monitoruje ekspozycję Banku na ryzyko walutowe, poprzez dzienną wycenę pozycji walutowych i kontrolę limitów, określających akceptowany przez Bank poziom ryzyka walutowego.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych; ryzyko to związane jest z:

- ryzykiem przeszacowania,
- ryzykiem bazowym,
- ryzykiem opcji klienta,
- ryzykiem krzywej dochodowości;

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Ryzyko stopy procentowej w Banku ukształtowało się na umiarkowanym poziomie.

Na dzień 31 grudnia 2017 r.:

- aktywa oprocentowane wyniosły 571 011 tys. i wzrosły w stosunku do grudnia 2016 r o 9.59 % ,
- pasywa oprocentowane wyniosły 513 394 tys. i wzrosły w stosunku do grudnia 2016 o 3.83 %,
- średnie oprocentowanie aktywów wyniosło 3,75 % i spadło o 0,21pp.

28

w stosunku do roku ubiegłego,

- średnie oprocentowanie pasywów wyniosło 1,42 % i spadło o 0,03 pp. w stosunku do roku ubiegłego,
- wystąpiła nadwyżka aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych nad pasywami wrażliwymi na te zmiany w wysokości 57 617 tys. co stanowi 9.04 % wartości bilansowej aktywów,
- w przedziale do 12 miesięcy wystąpiła luka dodatnia w kwocie 49 618 tys.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przeprowadzono testy warunków skrajnych. W zakresie przeprowadzonych testów warunków skrajnych Bank w największym stopniu jest narażony na ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania w zakresie spadku stóp procentowych. Zmiana wyniku odsetkowego netto w skali roku przy założonym spadku stóp procentowych o 200 pb. na dzień 31.12.2017r. wynosiła 106.3 % funduszy własnych w związku z tym wystąpił wymóg kapitałowy na ryzyko stopy procentowej w ramach kapitału wewnętrznego w wysokości 4 804 tys. zł.

Limity określające apetyt na ryzyko stopy procentowej były monitorowane, poziom ich wykorzystania mieścił się w wyznaczonych granicach, za wyjątkiem odległości marży odsetkowej od marży granicznej.

Bank realizował założenia przyjęte w polityce zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko (możliwość) poniesienia straty lub zmniejszenia zysku poniżej określonego poziomu, wynikające z nieodpowiednich lub wadliwych procesów wewnętrznych, błędów ludzkich, wadliwego działania systemów: logistycznych, technicznych i teleinformatycznych lub zaistnienia niekorzystnych zdarzeń zewnętrznych. Do obszaru ryzyka operacyjnego włącza się również ryzyko prawne. Z obszaru ryzyka operacyjnego wyłącza się ryzyko utraty reputacji oraz ryzyko strategiczne.

Celem nadrzędnym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie. Poprzez akceptowalny poziom ryzyka rozumie się utrzymanie poziomu rocznej straty operacyjnej brutto w wysokości objętej limitami.

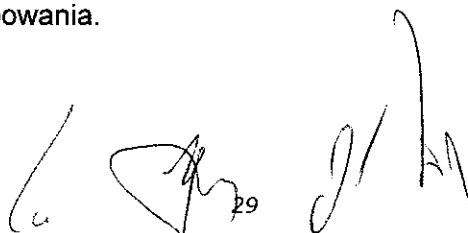
System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku wdrażany jest w szczególności w celu:

- a) minimalizowania strat z tytułu ryzyka operacyjnego,
- b) usprawniania działań prowadzonych przez Bank,
- c) zapobiegania powstawania zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku.

W 2017 roku zdarzenia i incydenty ryzyka operacyjnego generujące rzeczywiste i potencjalne straty ewidencjonowano w systemie AZRO. Straty z tytułu ryzyka operacyjnego w 2017 roku w kwocie 290.94 tys. zł pozostają na niskim poziomie i stanowią 0,71 % funduszy własnych oraz 8,05% wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego. Straty mieszczą się w ustalonych rocznych limitach dotkliwości w poszczególnych rodzajach /kategoriach ryzyka i nie stwarzają istotnych zagrożeń dla sytuacji finansowej Banku. Identyfikując ryzyko Bank określił kluczowe wskaźniki ryzyka dla podstawowych działalności oraz zdefiniował procesy krytyczne działalności, opracowując plany ciągłości działania. Bank wyznaczał wymóg z ryzyka operacyjnego metodą wskaźnika bazowego.

Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności to skutki nieprzestrzegania prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych standardów postępowania.

Celem bezpośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczenie strat finansowych i niefinansowych, spowodowanych brakiem zgodności przepisów wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi, nieprzestrzeganiem wewnętrznych regulacji bankowych oraz standardów postępowania przyjętych przez Bank.

Celem pośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności jest ograniczanie występowania ryzyka prawnego oraz ryzyka operacyjnego, stanowiących podstawę występowania ryzyka braku zgodności, a także budowanie korzystnego wizerunku Banku jako instytucji przestrzegającej przepisów i przyjętych standardów postępowania.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności to ryzyko utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań oraz zdolności do pozyskiwania funduszy na sfinansowanie nieoczekiwanego wycofania depozytów, utraty zdolności do generowania przez Bank dodatniego salda przepływów gotówkowych w określonym horyzoncie czasowym.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.
- utrzymanie nadzorczych miar płynności,
- utrzymanie wskaźnika LCR i NSFR na pożądanym poziomie.

Bank dokonywał analizy zapotrzebowania na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia, w odpowiedni sposób kształtował strukturę terminową pozycji Banku, utrzymując odpowiedni poziom aktywów płynnych.

Poziom ryzyka płynności na dzień 31.12.2017 r. ukształtował się na umiarkowanym poziomie. Baza depozytowa charakteryzuje się stabilnością. Depozyty sektora niefinansowego stanowiły główne źródło finansowania działalności banku.

Wartość aktywów płynnych, jaką Bank utrzymywał w miesiącu grudniu jak również okresie całego 2017 roku, przewyższała znacznie minimalny wymagany poziom 20 % aktywów netto. Testy warunków skrajnych świadczą o utrzymującej się bezpiecznej pozycji płynności. Bank na 31 grudnia 2017 r. nie tworzył wymogu kapitałowego na ryzyko płynności.

Współczynniki Nadzorczych miar płynności wg Uchwały nr 386/2008 KNF na dzień 31.12.2017r. oraz w trakcie całego roku 2017, osiągnęły poprawne wielkości – powyżej min. limitów zewnętrznych, określonych Uchwałą KNF oraz wewnętrznych limitów Banku.

Bank realizował określone w Polityce zarządzania ryzykiem płynności i Polityce depozytowej wytyczne w zakresie utrzymania na odpowiednim poziomie stabilnych źródeł finansowania oraz utrzymania pożądanego poziomu aktywów płynnych. Wyniki testów warunków skrajnych świadczą o umiarkowanym poziomie ryzyka płynności.

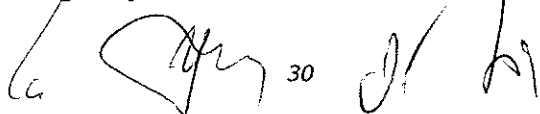
Wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR jak wskaźnik płynności długoterminowej - stabilnego finansowania NSFR ukształtował się powyżej 100%. Na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniósł 319 % oraz NSFR 144 %, wskaźniki te ukształtowały się powyżej średnich wskaźników w SSOZ BPS.

Ryzyko kapitałowe

Ryzyko kapitałowe to ryzyko niewłaściwej struktury posiadanych funduszy własnych w relacji do skali i rodzaju działalności Banku lub ryzyko ewentualnych problemów Banku w pozyskiwaniu dodatkowego kapitału (funduszy), w szczególności, gdy proces ten musi być przeprowadzony szybko lub w okresie niesprzyjających warunków rynkowych.

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa

odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- a) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- b) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych,
- c) zarządzanie ryzykiem bankowym.

Łącznie kapitały własne Banku na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiły **41 080,7 tys. zł.**

Łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 12.09% i został spełniony w zakresie wymogu połączonego bufora.

Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.

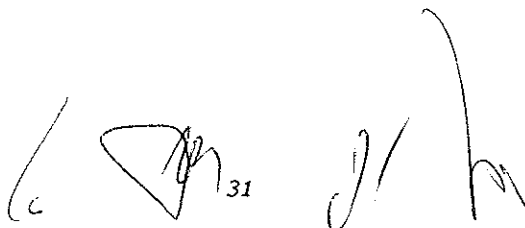
Limity wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka na dzień 31.12.2017r.

Rodzaj ryzyka	Limit wymogów kapitałowych jako % funduszy własnych	Limit kwotowy	Wymóg kapitałowy	Poziom wykorzystania limitu	Udział w FW
Fundusze własne 31.12.2017	41 081				na datę badania
Limity na ryzyka Filaru I	64.00%	26 292	27 184	103.39%	66.17%
Ryzyko kredytowe	55.00%	22 595	23 569	104.31%	57.37%
Ryzyko rynkowe	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Ryzyko operacyjne	9.00%	3 697	3 615	97.77%	8.80%
Limit łączny na ryzyka Filaru II	26.00%	10 681	4 804	44.98%	11.69%
Ryzyko koncentracji	3.00%	1 232	0	0.00%	0.00%
Ryzyko stopy procentowej	12.00%	4 930	4 804	97.45%	11.69%
Ryzyko płynności	2.00%	822	0	0.00%	0.00%
Ryzyko wyniku finansowego	5.00%	2 054	0	0.00%	0.00%
Ryzyko niewypłacalności-kapitałowe	4.00%	1 643	0	0.00%	0.00%
Ryzyko braku zgodności	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Ryzyko modeli	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Ryzyko makroekonomiczne	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Ryzyko utraty reputacji	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Razem	90.00%	36 973	31 988	86.52%	77.87%

Dodatkowo Bank szacuje wewnętrzne wymogi kapitałowe na ryzyka nie ujęte w filarze I NUK. Na dzień 31.12.2017r. Bank alokował fundusze własne na ryzyka filaru II w zakresie ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oznacza ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.

Wskaźnik dźwigni	31.12.2016	31.12.2017
Wskaźnik dźwigni - wykorzystujący w pełni wprowadzoną definicję Kapitału Tier 1	5.17 %	4.94 %
Wskaźnik dźwigni - wykorzystujący definicję przejściową Kapitału Tier 1	5.63 %	5.19 %

Wskaźnik dźwigni finansowej ma na celu kontrolowanie poziomu zadłużenia Banku. Obecnie nie ma wyznaczonej minimalnej wartości wskaźnika, ale zostanie wyznaczony w kolejnych latach i Bank będzie zobowiązany do jego przestrzegania. Na chwilę obecną Bank jest zobowiązany do utrzymywania współczynnika dźwigni finansowej określonego przez SSOZ BPS na poziomie 3,3%.

Ryzyko wyniku finansowego

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem wyniku finansowego jest realizacja wyniku finansowego na poziomie wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału:

Realizacja celu dokonywana była poprzez:

- przyjęcie oraz odpowiednie realizowanie planu ekonomiczno-finansowego na dany rok,
- właściwy podział zadań i organizację procesów zarządzania ryzykiem wyniku finansowego,
- nadzór nad efektywnością procesów zarządzania w zakresie wyniku finansowego.

W 2017 r. ryzyko wyniku finansowego było uznane za istotne.

3. Bank nie powoduje istotnych zagrożeń dla funkcjonowania środowiska naturalnego.

ZARZĄD BANKU:

Dariusz Wójcik	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych p.o. Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych p.o. Prezes Zarządu <i>Dariusz Wójcik</i>
Kornelia Waloszek	Wiceprezes Zarządu ds. ekonomicznych	Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomicznych <i>Kornelia Waloszek</i>
Daniela Musioł	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych <i>Daniela Musioł</i>
Tomasz Kapłanek	Wiceprezes Zarządu ds. IT p.o. Wiceprezes ds. handlowych	Wiceprezes Zarządu ds. IT <i>Tomasz Kapłanek</i>

Zatwierdzono Uchwałą Zarządu nr 15 / 15 /OK./2018 z 8 marca 2018 r.

Zaktualizowano Uchwałą Zarządu nr 13 / 27/OK/2018 z 24 kwietnia 2018 r.

